

ANUL NOU

Incet, incet, se desfașoară timpul ca un ghem uriaș al cărui început se pierde în neguri. Cu sufletul veșnic nemulțumit de frământătorul „azi” alegăr grăbit pe cărările întortochiate ale vieții după amăgitorul „măine” fără să observăm că ne urmărește cu priviri de ghiță neschimbabil „eri.” Anii vin și trec grăbiți ca păsările călătoare, sau mai bine zis, vremea stă pe loc și trecem noi, ființe muritoare, afundându-ne pe veci în câmpia eternului necunoscut.

Se crestează însă pe răbojul lumii vârsiele. S'adaugă unul la vârstă și se scade unul la viață. Neîntreruptul joc al lumilor din univers. Un an plin de frământări, plin de suferințe, un an îmbătrânit pe plaiul lumii sbuciumate, se stinge în veșnicie. Uu an de care odinioară se legau mari și frumoase speranțe, îl alun-găm ca pe o zdreanță netrebnică, în întinerul adâncului.

Moșneagul îmbătrânit pe marea vieții noastre de sbucium, se duce din mijlocul nostru, plin de zile și păcate. Pe urma lui, cântându-i veșnicia pomeneire, s'arată sburdalnic „Anul nou” plin de speranțe, de visuri și bucurie.

Și an după an se strecoară, fugărindu-se către câmpia nemșcatu-lui trecut.

Dar vremea e amăgitoare. Acelaș timp încătușat în obezile pământ-teștilor măsurători se perindă pe dinaintea noastră. Bătrânul an pe care îl alungăm departe în zări, se adapă la isvorul făcător de minuni al zilei de întâi Ianuarie, spre a re-veni an tănăr, nou și purtător de

veselie. Și tocmai în faptul acesta constă marea însemnătate a noului an. Vremelnică noastră tinerețe sboară ca un vis fără speranță de revenire. Peste negrele plete începe să cadă bruma prevestitoare de zile întune-coase. Ușor, pe nesimțite, ne apropiem de umbra amurgului și din-colo o poartă se deschide, poarta nopții eterne.

Pierdut în nemărginire, umbră că-lătoare în depărtările adânci ale spa-țiului infinit, către cine te vei îndrepta și cine îți va orându-i calea și locul, suflet răătăitor, decât Acel ce ți-a dat ființa?

Dar în frământarea zilelor de azi, noi uităm pe Acela care poartă în mână cupăna lumii și a vremilor. Timpul veșnic reținerește, noi îm-bătrânim și ne stingem încercați de ani și de păcate.

Ultima zi din an — cel puțin — ar trebui să fie un moment de recu-lergere sufletească, de revenire către Dumnezeu.

Să îngropăm în neffință pe anul vechiu al vinovatelor dorințe și anul nou să ne găsească înnoii sufletește. Dacă din adâncimi de suflet plin de hotărâre, am serba anul nou ca pe un moment de profundă prime-nire sufletească, atunci lumea ar fi mai fericită și întinerul de păcate s'ar transforma în dumnezeiască lu-mină de fapte bune.

O, an nou! Oază binecuvântată în pustiu trist al sufletului nostru! Co-boară peste lume iubirea și armonia și îndreptează pașii omenirii sufe-rinde către limanul sfânt al mântuirii. *Preotul Ștefan Florescu.*

Crăciunul

E seara de Crăciun, scobor spre sat colindătorii
Și se pornesc din graiul lor
duioasele istorii.

Răsună-acuma peste sat
și până'n fundul văii
Că-a fost un prunc de mpărat
și l-au omorât răii.

Că de micuț copil avea
milă de tot amarul —
Și-a trebuit sub crucea grea
să urce chiar Calvarul.

Și-a trebuit între doi hoși
să moară sus pe cruce
Imbrățișându-ne pe toți
cu dragostea lui dulce.

Așa ne cântă'n graiul lor
duios și cu credință
De ne cuprinde un sfânt fior
întreaga-ne ființă.

Și se scoboară incet
spre noi o noapte sfântă
Și până'n ziua ai sta deștept
și ascuți ce dulce cântă.

Numai căsuța dela vad
ce strălucie alt-dată
Și de lumină și de cald
acum... e'ntunecată.
Căci a sosit vestea'n ajun
— așa de tristă veste —
Că a căzut de un glonț de tun
și tata nu mai este...

Și în căsuța dela vad
colinzi azi nu se cântă
Că lumea lor s'antunecat
în noaptea cea mai sfântă.

Și de plâng frunzele'n câmpii
cu jale și prin crânguri —
E plânsul micilor copii
rămăși în lume singuri...

1915 Vasile B. Munteșcu

Scrisori din Londra

Frânturi din psihologia poporului englez:
De ce englezul este „englez”? Incercare:
„more biologic”. Climă și suflet. Ceata
și individualismul. Educația lui „noli me
tangere”. De ce Robinson pe insula pu-
stie nu se pictisea?

Colegului și prietenului meu prof.
Nicolae Pandelea.

Privind jocul necurmat al apelor
mării v'afi gândit vreedată la in-
fluentele ce înraiesc unul din mi-
riadele de valuri verzi și sârate?
Peștii, vaporul ce lunecă alătura,
valul vecin, pasărea ce-și imoaie
aripa ostenită în răcoarea talazului,
stropul de ploaie ce i se adaugă;
toate laolaltă se unesc pentru a-i
isca și pentru a-l preface.

Și care-i fizicianul care s'ar in-
cumeta să pună în „paralelogramul
puterilor” toate forțele ce plămuesc
treacătoarea viață a unui val?
Val după val se ivesc și dispar
generațiile popoarelor pe genunea
istoriei și paleistoriei.

A încerc să deosebesti toate
înăuririle ce plămădesc trupul și
sufletul popoarelor e o sarcină ce
ce îngrozește mintea celui mai ge-
nial dintre cercetători.

Dar a căuta pricina de căpetenie
a fenomenelor este țără indoială
în puterea omului. Nu-i oare vântul,
sub toate înfășurările lui, puterea ce
preface oglinda mărilor în văi și
colini de apă?
Și ce-i corabia, ce-i aripa alba-
trosului pe lângă țării elementală a
uraganului ce-alargă cu urlete de-
asupra frământării ce a deslănuțit?

Ce sunt factorii, să zicem sociali,
treacători pe lângă elementul veșnic
în care se desvoltă societățile ome-
nești: elementul biologic. Nu sunt
oare pământul, văzduhul și cerul de
deasupra puterile cele mari ce ivesc
și prefac noroadele?

lata între Atlantic și Marea ne-
liniștită a Nordului o Insulă unică
locuță de un popor unic: Sfinxul
Britanic.

Incepând cu veacul al cincilea d.
Ch. semniții germanice încep să se
scurgă de pe Continent spre Insula
verde a Britaniei.

Anglo-Saxonii împing spre Miază-
noapte pe Britii, al căror nume și-l
înșușesc. Și deasupra urmelor civi-
lizației romane ce se retrăsese spre
Sud, pornesc începutul unui stat
care prin extensiunea lui de mai
târziu avea să amintească lumii
civilizația latină înlocuită aici de ei.

E ispititoare întrebarea: Cum s'ar
fi înfășurat urmașii Romanilor
britanici în ochii veacului nostru dacă
ei n'ar fi părăsit Insula după un
timp atât de scurt? Câtă parte va
fi avut climatul în retragerea lor?

Intre lucrurile foarte rare ce se
pot vedea la British Museum sunt
și niște țevi de ciment cu secțiunea
patrată. Sunt rămășițele unui „calo-
rier” roman de prin secolul IV. Și
închipuarea vede pe bogatul locuitor
al vilei tremurând lângă țevile ce
nu reușeau să împărtășe frigul cu
care el, fiul Sudului nu se putea
deprinde.

E neîndoelnic că Anglo-Saxonii
nu se deosebeau mult de frații lor
de pe timpuri ai. Căror strănepoși
sunt Germanii și Olandezii timpului
nostru. Imi închipesc că erau o
rasă tare, nu lipsită cu toate acestea
de sentimentalism Teutonilor con-
tinentali dintre care se desprinsese-
ră. Căci dacă e să credem pe
Erasmus de Rotterdam, în timpul
lui străinul ce se abătea pe Insulă
era primit cu sărutări de blondele
fete ale Insulei și nu se putea des-
părți fără același dulce, dar în multe
exemplare.

(Într'un viitor capitol) „Sentimen-
talismul Englez” voi căuta să arăt
cum apare azi vechiul fond sufleteș
quasi-sudic).

Care va fi fost puterea ce-a trans-
format atât de mult felul de a fi
germanic dând nației engleze un
aspect atât de distinct?

Mie îmi pare că — pentru ori-
cine a petrecut un timp mai îndelungat
pe Insulă — răspunsul e limpede:
Climatul englez, tot așa
de unic ca și omul pe care el l-a
prefăcut.

Nu-i lucru rar să plouă zilnic
din Septembrie până în Mai pe a-
ceastă insulă. Cefurile învăluiesc
bolta cerului până și vara: pete de
cer vagabastu printre norii ce se
alungă mereu.

Zăpada și gerul uscat sunt un
meteor foarte rar.

O insulă bătută de ploie, de valuri
reci, de vânturi și furtuni.

Chiar când nu plouă umezeala
su pendată în atmosferă dau aerului
o vagă culoare vineție ce dă peisaj-
ului britanic tonul lui deosebit:
verdele proaspăt al ierbei mereu u-
date peste care se aștern apele al-
băștri ale aerului.

In refrenul shakespearean: „e
ploaie și vânt” se cuprinde quinte-
sența climatului Insulei.

Dacă vă închipuiți viu climatul
acesta veți pricepe în mare măsură
sufletul englez. Înainte de toate aceia
ce se cheamă Individualismul Englez:
apărarea cu gelozie a libertății per-
sonale, neplăcerea ce simte Engle-
zul când cineva se amestecă în treaba
 („business”) lui și fereala lui de „a-și
băga nasul unde nu-i fierbe oala”.
Veți înțelege atunci acel indiferen-
tism, acea „flegmă” care face pe
Englez „englez”.

Ploaia și negurile iscând indivi-
dualismul?

Nimic mai logic! Căci dacă e ceva
ce face pe om să stea lângă vatra
lui (ce se numește pe Insulă „home”) —
acel ceva e timpul ploios. Și nimic
nu împiedică pe om să se apropie
de semenul său ca pânzele de ceață
ce izolează pe individ și-l „insulează”.

Aerul britanic e greu, apăsat.
Această greutate a cerului ce des-
voltă astma după cum curentește
continui ale Angliei desvoltă surze-
nia — cred că Britania e țara cu
cel mai mare procent de surzi. La
expoziția din Wimbledon aparatele
pentru ușurarea auzului defect își
aveau pavilionul lor — repet, această
greutate a cerului îngreunează efor-
tul într-o foarte mare măsură.

Un lucru ce izbește ciudat pe con-
tinentul e faptul că sfârșiri mici:
— urcatul unei scări, un drum de
cinci minute — obosesc cu mult
mai mult decât pe continent.

lata o bună comparație... astro-
nomică. Noi știm că în urma măs-
sei mai mari a unor planete din ju-
rul soarelui nostru, gravitatea lor e
e mai mare: omul ar cântări mai
mult pe Neptun decât pe planeta
noastră. Aceasta însemnează că un
pas făcut pe planeta Jupiter bună-
oară, — și ea mai mare decât Terra
noastră — costă cu mult mai mult
efort inuscular decât același pas pe
Pământ.

Ei bine, Britania este sub rapor-
tul atmosferic ca o insulă din altă
planetă: aerul greu ce respire, frigul
umed, moleștor, ce curge ca un fluid
nevăzută în juru-ți, ceața ce în zilele
negre de iarnă împiedică să vezi
cada din față — când ceața e groasă
„pea-soup” (ciorbă de mazăre) se
întâmplă ca unii oameni să înceteze
experiența lui Hristos de a umbla pe
apele... Tamisei, fiindcă în adevăr
toate lucrurile își amestecă culorile
și aspectul. Cum „minuni în vremea
noastră nu văd a se mai face” bie-
ții răătăciți prin apele de ceață se
pomeneșc, — vai, e prea târziu, —
în apele Tamisei — și, aerul, frigul,
ceața, au altă calitate, alt efect.

Ele comunică individului un fel
de silă sau mai bine zis silnicie:
Englezul se ferește ca de foc să-și
complice viața; de aceea se ferește
de legătură socială, de prietenie a-
deosea.

Când plouă și aerul e de două
ori istovitor e greu și nedrept să
ceri Englezului să iasă din casă ca
să stea de „taifas” cu vecinul, lui.
La urma urmei i-e silă și să vorbe-
ască.

Ci ca melcul el se retrage în casa
lui, în „home-ul” lui unde „focul des-
chis” al căminului, îi dă iluzia căld-
dării soarelui pe care el îl vede așa
de rar.

Când H. G. Wells exclamă în
Tono-Bungay: „Vecini în Londra!”
el are de două ori dreptate. Întâi
pentru că vecinătatea e ca să zică
așa, o instituție rustică ce nu poate
ființă în cel mai mare oraș din lume,
și al doilea, pentrucă Englezul nu
ese bucuros din casa lui de melc...
individualist.

Căci individualismul său s'a nă-
scut din izolarea lui de orice vecinăt-
tate, izolare nu de bună voie ci prin
forța factorilor climatice: pe care el
nu-i poate schimba, și cari f'iață lui
și a strămoșilor lui s'a înbibat dela
naștere până la moarte.

lata, cum veacurile de ploie și ne-
guri au picurat, au distilat în sufletul
britanic acel noli me tangere ce
Englezul interpuce, conștient uneori,
instinctiv de cele mai multe ori, în-
tru sine și lumea din afară de locu-
ința lui, mai bine zis lumea din a-
fară de camera lui.

I. Olimpiu Ștefanovici-Svensk.

Nașterea Domnului

Veniți cu mine toți cei
osteniți și împovărați și
eu vă voi odihni pe voi.
(Mateu 11, 28).

De atâtea veacuri plutește peste
inimile credincioșilor cântarea legii
eterne a lui Dumnezeu — învățătura
eșită din cea mai amară suferință,
să mângâie și să dea fericire veșnică
celor ce au înțeles că sunt oameni.

Cuvinte puțin măgulitoare, dacă ne
gândim că firea omenescă a pășit
făgașurile orânduite de Mântuitorul
și a pornit pe cărări pierdute.

Născut într'un staul umil și sărac
pășește sfios în lumea de atunci
plină de neînțeleșuri, aducând soare
și hrană, pentru cei flămânzi. Este
Acela care acum douăzeci de veacu-
ri a predicat pe țărmul lacului
Genisareth mana învățăturii dumne-
zezești. Este Marele Învățător care,
cucerind și prin rugăciune a ro-
slit lângă fantăna Sichar înfelep-
ciunea fără de prihană, creind dru-
mul mântuirii, ducând pretutindeni
speranța. A fost sămănătorul adevă-
ratei înțelepciuni. Și „mai bună este
înțelepciunea decât țări, chiar de
ar fi disprețuită”. (Ecclesiastul 9, 16).

El nu predica numai în casele de
rugăciune, ci la umbra smochinilor,
pe ape și aiurea, unde era locul
prielnic și liniștit. Aci a intrat în
inimile mulțimii adunate și ucenicilor
ce-l înconjurau, a zis ca un curent
magnetic: „Feriți-vă să nu vă plângiți...
Feriți-vă să nu vă răciți... Feriți-vă să
nu vă răciți... Feriți-vă să nu vă răciți...
Feriți-vă să nu vă răciți...” etc.

Nimeni n'ar avea curajul și în-
drăzneala să spună că dela începutul
omenirii și până azi a fost
cineva care a răspândit mai multă
iubire ca Isus. Iubire, iubire sfântă
a semănat și a cules ură. Ne-a
scăpat de robia păcatului, dar noi
l-am tulit și batjocorit. Aspirățiunile
înalte ale omenirii au găsit în Fiul
lui Dumnezeu, realizări covârșitoare.
Isus a înălțat o piatră în mijlocul
vremilor, care zdrobește pe cei ce
se lovesc de ea și sprijină pe cei
ce se razimă cu umilință. Mulțimea
inconștientă niciodată nu știe să cin-
stească eroii, făuritorii sublimelor
concepții de viață. Din tragedia unei
vieți a ieșit poema Creștinismului,
epopeia căreia i se închină toate
neamurile din toate timpurile.

Hristos și-a găsit gloria în măn-
tuirea și îndreptarea celor mulți. Pe
drumul răstignirii ducea în spate o
cruce grea de lemn, iar azi ca drept
răsplată i-am făurit una de fier.

Isus trăste viu în conștiința cre-
dincioșilor, iar omenirea n'a văzut
un învățător mai mare ca El. Pe
țărmii Thiberiadei, Marele Galileean
și-a clădit altarele bisericilor creștine,
cărarea tuturor începuturilor. Dar
spini și calvarul: au fost răsplata
celui răstignit.

Mirasma cuvintelor lui însănă-
toșia sufletele bolnave și rătăcite,
dându-le prilej de reculegere să
gândească spre odihna și liniștea
eternă. Împărăția cerurilor era liman-
ul mângâier al celor năpăstuiți și
oropșiți. Lumina și adevărul au dus
pe Isus către coloana de foc de
unde țâșnesc scanteiele divine. A fost
trimis de Tatăl ca să desăvârșească
eul omenesc și să pună piatra de
granit ce rezidă la temelia tuturor
civilizațiilor. „Eu sunt lumina lumii,
cine-mi urmează mie nu va umbra

în întinerul ei va avea lumina vieții”
(Ioan 8, 12).

Propovăduitorul a biruit moartea
prin învierea sa din mormânt.

Capernaum a fost cetatea sfântă
în care cuvântul Mântuitorului s'a
transformat în legendă ce veșnic va
stoarce lacrimi din cei mai frumoși
ochi. Mielul adus ca dar în preșterea
din Bethleem este simbolul blândeței
manifestată de Isus în opera mă-
reață care a revoluționat vechile re-
ligii cuprinse sub nehotărâtul nume
de păgânism. Comoara sufletească
care de două mii de ani încoace
adapă inimile trudite și însetate de
lumină, nu este alta decât învăță-
tura Domnului; dar pe când bătrânul
Simion a dus crucea să i ușu-
reze povara, noi i-am îngreunat-o și
legat-o de spate. El ne-a îndemnat
„Iubiți-vă” și îndată a fost bătut în
cuie. Iată gloria martirului. Când
numai cerul plângea deși era atâta
lume împrejur, de pe răsplata de a
servi todeauna omenirea El ră-pân-
dea valuri de milă și iertare: din
ochii rugători cu privirea străbăt-
toare.

Începșii tuturor filozofilor și-au
plecat fruntea smerită în fața doc-
trinei celui născut din Fecioara
Maria. Toate geniile recunosc dum-
nezeirea operii lui Isus, scara lui
Iacob care unește pământul cu ce-
rurile, căci „slujesc — vieții și primej-
diei n'am întâlnit în calea mea”.
(Sudermann, Ioan Botezătorul) De-
opotrivă a iubit și iertat fiindcă
Cain și Abel au fost frați. Paharul
cel amar l-a băut până în fund,
făcând din suferință un simbol al
fericirii. Cu mâini străpunse alina du-
rerile păcătoșilor. Când fierul l-a
împuns și n'a zis nimic și ucigașii
au tremurat. Răbdarea a învins chi-
nul peccelind credința mântuirii
pentru cei pierduți și slabi. Sămă-
nătorul nădejzii, mângâerii, speran-
ții și alinării a fost legat de cuiele
de pe înălțimea Golgothei să ră-
mână între noi și prin iubire să-ne
smulgă din catusele pierzării.

Credința în Isus e viață, putere,
e o forță care a învins lumea.

Acum să ne întoarcem la noi, să
ne cercetăm și cunoaștem. Isus s'a
născut să-ne mântuiască, iar noi
l-am uitat, am murit... și trebuie
să ne renaștem, căci cine păzește
cuvântul lui nu va vedea moarte în
veac.

Să pornim cu pași grăbiți către
fericirea noastră, căci numai bine-
cuvântarea Domnului ne va trezi.
Să părăsim întunecimile, să lășăm
la o parte tristețile patimi și cură-
țindu-ne să putem primi moștenirea
aleasă înainte de vecinicii. Așa ne
vom ridica și înălța deasupra furtu-
nitorilor vieții. Valurile păgubitoare
ce ne băntue și copleșesc se vor po-
toli. Aleșii și apostolii altarelor nu
mai așa se vor bucura de roade,
când cugete și inimi curate se apropie
de Fiul lui Dumnezeu.

Isus ne plânge și tece.

Veniți să ascultați cântarea unei
inimi prea înduioșate de durerile
noastre și asemeni Vameșului din
Sf. Evanghelie să ne plecăm până
la pământ fețele înaintea Celui ce
de atâtea secole a spus în lume cu
voce caldă și pătrunzătoare:

„Pace vouă!”

D. Pupață
învățător Dobrița-Corj.

Colind pentru fete.

„Ce ne dați jupân...
Că aveți o fată mare?
— Vă dau neică pe...
— Dar noi cerem zestre cerem
Cerem pe murgul din grajd
Ceselat și mpăturat
Cum e bun de încălecat...
Și mai cerem zestre, cerem
Cerem rochiile de mătasă
Și le aibă de mireasă
Și mai cerem, zestre cerem
Cerem ghețe de cutie
Și le aibă cununile.
Și mai cerem zestre cerem
Cerem plug cu șase bot
Și un car cu încă doi...
Și mai cerem zestre, cerem
Cerem mii de oi cornute
Și mai cerem zestre cerem
Cerem mii de oi mioare
Cu lână mai plavătoară.
Și mai cerem zestre cerem
Cerem și-o vacă lăptoasă...
Ea să fie sănătoasă.

St. V. Păun-Rovine
Inv. Cocora
Auzit în com. Reviga Ialomița

Colindul flăcăilor.

„Ce ne dați jupân...
Că aveți un flăcăiș,
Flăcăiș pe...
El de când tot flăcăiește
Bun călăt își hărănește
Tot cu fânișor locat
Și cu orzișor pisat
La lopată vânturată
Într'o zi pe inserat
Veni cu calu' nspumat
Tatăl său l-a întrebăt:
— Dece-i calul asudat?
Ori prin ape mi l-ai dat
Ori la deal mi l-ai gonit?
— Nici prin ape nu l-am dat
Nici la deal nu l-am gonit.
Am fost joi de sărbătoare
Cu mai mulți la vânătoare.
Vânător de o cîntălină!
Cîntălină fără splină,
Cale bună ne goniră
Din malul Siretului
Până'n malul Oltului
Mai pe vale mă lăsa
De ciută m'apropiat
În sulită o luai
Și pe mal o arunca
De piele o jupui
Și la țarg o și vândui,
Pielea'n țarg la tabăcari
Căpătâna la cobzari
Căpotele la sticlari
Să-mi facă de-un păharel
Să leau la nuntă cu el”.
Asta-i vestea lui Hristos
Flăcăiș fii săntos.

St. V. Păun-Rovine
Inv. Cocora
cules din com. Reviga Ialomița

Colindul copiilor mici.

În apus de soare
Pe un prund de mare
E un codru lin
De un verde petin.
Sus e fruntea deasă

Colind pentru fete.

Jos e umbra groasă.
Jos la rădăcină
Cu verde tulpină
Grele oști s'adună,
Oști Moldovenești
Cele Muntești.
N'au domn nici stăpân
Să le stăpânească
Și să le domnească.
Ele ni-au plecat
Tot din sat în sat
Și din vad în vad
Până la această casă
La domnul...
Că-mi are un Făt frumos
Făt-frumos pe...
Dă-ni-l talca
Dă-ni-l malca
— Nu vi-l dau că-i mittel
Și-mi e bun de domnicel,
La masă să șază
Pahar să ridice
Pe cal să nălice
Oști să mpărătească
N'are bani copii
Să dea la țefegii
Cai bani la spahii.

Acest din urmă colind e probabil
să aibă originea din vremea când
Tara Românească n'avea armată
proprie, de pe vremea când curțile
boeresti și domnești erau păzite de
armate turcești.

Colindul flăcăilor.

„Ce ne dați jupân...
Că aveți un flăcăiș,
Flăcăiș pe...
El de când tot flăcăiește
Bun călăt își hărănește
Tot cu fânișor locat
Și cu orzișor pisat
La lopată vânturată
Într'o zi pe inserat
Veni cu calu' nspumat
Tatăl său l-a întrebăt:
— Dece-i calul asudat?
Ori prin ape mi l-ai dat
Ori la deal mi l-ai gonit?
— Nici prin ape nu l-am dat
Nici la deal nu l-am gonit.
Am fost joi de sărbătoare
Cu mai mulți la vânătoare.
Vânător de o cîntălină!
Cîntălină fără splină,
Cale bună ne goniră
Din malul Siretului
Până'n malul Oltului
Mai pe vale mă lăsa
De ciută m'apropiat
În sulită o luai
Și pe mal o arunca
De piele o jupui
Și la țarg o și vândui,
Pielea'n țarg la tabăcari
Căpătâna la cobzari
Căpotele la sticlari
Să-mi facă de-un păharel
Să leau la nuntă cu el”.
Asta-i vestea lui Hristos
Flăcăiș fii săntos.

St. V. Păun-Rovine
Inv. Cocora
cules din com. Reviga Ialomița
dela flăcăul Mirea V. Păun

Dela sate

Cercul cultural „Călata” jud. Cluj
și-a ținut ultima ședință din an
acesta în ziua de 12 Decembrie în
comuna Aluniș.

La această ședință au luat parte
toți învățătorii din plasa Călata. După
terminarea serviciului divin a urmat
o lecție practică ținută de d. inv.
Vasile Cobozan, lecție care a fost
la înălțime.

După aceasta a urmat ședința în-
timă unde corpul didactic a trebuit
să-și aleagă conducător. S'a ales ca
președinte o acestui cerc d. Liviu
Oăsătean inv. dir. în comuna Zam-
Săncrai. Dlii a fost mulțumit sufe-
tește pentru onoarea ce i-s'a făcut
și a promis că va munci și noaptea
pentru cultura și înaintarea popo-
rului nostru. Ca secretar al cercului
a fost ales d. inv. Ioan Furcasiu.

După ședința intimă a urmat masa
dată de d. V. Caborzan. După a-
miază s'a deschis ședința publică,
unde noul președinte în cuvinte bine
închegate a arătat poporului din
Aluniș însemnătatea acestor cercuri
culturale. Au mai vorbit dl V. Patri-
ciu inv. în Văleni, despre „Liniștea
sufletească”.

Vasile Herdea,
învățător

Cel mai bun dar de sărbători este un abonament la „Cultura Poporului”

În apus de soare
Pe un prund de mare
E un codru lin
De un verde petin.
Sus e fruntea deasă

„Cultura Poporului” ur-

Gânduri de Crăciun

În imensa și puternică împărăție a lui August era pace adâncă în vremea aceea; dar pacea era numai pentru cele dinafară. Sufletele frământate de îndoeli căutau limanuri nouă unde să-și poată ancora speranța în vremuri, mai bune, mai pline de lumină și de pace pentru cele dinăuntru ale omului. Carapacea de ojei a unei lumi care supuse crezul ei de la o dată ce nu știa de milă sau înduioșare, începuse să se topească la adierea unui vânt de iubire nouă între oameni. Și atunci, într'un umil sătuc din Galileea, se născu cel chemat să intruzeze în dumnezeiasca lui făptură simbolul acestei apropieri între toți fiii aceluiași Creator bun în nesfârșita lui îndurare. Și aceste nemernice făpturi omenesci supuse piericinii, fură de atunci ridicate la o menire mai înaltă, la o valoare veșnică. Căci de acum omul nu mai fu socotit ca o nevrednică unealtă pentru nevoile sau plăcerile semenului sau stăpânului său, ci ca un vas dumnezeesc, în care se ascunde o fărmă din ființa Celui a toate făcător, ca o sculă prin care Pronia dumnezeiască își aduce la îndeplinire scopurile sale necunoscute de slaba noastră minte.

În mijlocul unei lumi întemiate pe ură și cruzime Nazarineanul, aduce revelația dragostei de oameni; într-o epocă de sclavie, propovăduind libertatea pentru toți fiii aceluiași Părinte într-o vreme de năprasnica goană și îmbulzeală după cele lumești, el învață pe circacii lui simplitatea, izvorul păcii.

Nebunilor, cari în zmintea lor alergau după strălucirea de imprumut a unei false și de suflet ucigașe fericiere, el le arată drumul cel adevărat, care prin umilință, sărăcie și lepădare de cele trecătoare, te duce la comora trinitică, comora veșnică a mântuirii.

Celor, cari — spăimântați de spectrul morții neîndurătoare în toate momentele lor de trezie — căutau alungarea acestui gând înfricoșător în beții efemere sau orgii trecătoare, în sleirea furioasă a clipei, el le arată că viața această puțină ne e așa de sine stătător, ci o pregătire pentru moarte. În divina lui generozitate el vindeca sufletul omenesc de spaima lui cea mai mare, învățându-l să iubească tocmai moartea, care, după învățătura lui, devenea doar poarta spre o viață mai nouă, infinită, spre adevărată viață.

Învățătura trecătoarelor nevoie ale zilei uităm tot mai mult aceste adevăruri simple, de tot simple, dar mărețe și mântuitoare în simplitatea lor. Că să ne aducem aminte de ele măcar în aceste zile de sărbătoare, care nu ni s'au dat nu numai să ne îndopăm trupul și să-l primenim în strae pe dinafară, ci să ne primenim mai ales sufletele înțelețite, tot mai cuprinse de rugina patimilor grosolane, ce dezbină pe oameni.

A venit Crăciunul. Premeniți-vă, oameni buni, și sufletele, căci astă-datoria cea mare a creștinului.

St. Bezdechi
prof. la Univ. din Cluj

Scrisori

Onorată redacție,
Am citit cu pasiune, citeș și voi citi cât timp voi mai viețui, acest ziar „curat românesc” ale cărui tendințe sunt naționale, pentru susținerea și ridicarea la adevărată lumină a masei poporului atinsă sufletește de plaga ziarilor de partid.

Susțin, și voi susține cu tot sufletul activitatea nobilă dusă de ziarul dv și nu mă voi da în lături din calea celor ce vor fi pionii de cultură pur națională, luminată de simțul sincerității, cinstei și dreptății. Vă voi urma și gura și sufletul meu vor zice tuturor ca însăși glasul Evangheliei: „Urmați-l, e mântuirea”.

Primiți vă rog asentimentul meu ca sprijinitor.

Gh. Ionescu
învățător în Bălăciu (Ialomița)

Onorată redacție,

Încă de mult, de când am găsit aici la chiocșul de ziare, „Cultura Poporului”, am cumpărat-o și citit-o cu copiii mei și alți prietini și mușterii ai prăvăliei mele, fiind foarte mulțumit de cele scrise într'nsa. Anul trecut eșind învățător fiul meu mai mare, l'am rugat să a abonat și mi vine regulat ziarul. Acum gândindu-mă că aici avem destule ziare și reviste de citit, și cum am doi frați în comuna mea natală Prunișorul, cari de și mai în vârstă ca mine, însă știind carte, chiar cu ochelari ar citi și ei un ziar, căci poate pe acolo vor fi mai puțin. V'am depus la oficiul poștal de aici costul abonamentului pe un an, începând de la 15 Decembrie și vă rog a' expediază pe adresa: P. Gencescu, agricultor, comuna Prunișorul, Gara Prunișor Mehedinți, abonament care îl dovez spre citire iubitorilor mei frați, de care m'am despărțit de la 1901, stabilindu-mi aci în Sirehaa și de și Dzeu m'a înzestrat cu o familie numeroasă, opt copii și destule greutăți pe capul meu totuși am sacrificat această sumă pentru un ziar cultural, pe care îl iubesc. Vă salut cu respect.

M. Gencescu
comerciant în Sirehaia

Un învățător în clasă.

Va bate ceasul...

Mai în toate revistele și ziarele de azi dacă cetești o pagină, vezi vreo plângere a învățătorului revoltat de nedreptățile actuale sau vreun îndemn al acestui apostol pentru îndeplinirea vreunei fapte mari. E lucru știut, că în lumea satelor orice mișcare, inițiativă sau îndemn spre mai bine își are teagăunul în mintea învățătorului obituit, dar curat și nevătămat la suflet.

Cetiam mai zilele trecute într'un ziar un apel pentru înființarea unei biblioteci la închisoarea Bucovăț. Și ai cui era acest apel? Ai unui învățător cari avea venit acolo a și simțit nevoia unei biblioteci pentru acești nenorociți ce-și scurg viața între pereții umezi ai închisorii. Te întreb iubite centurile:

Căți alți înaintea lui n'au deschis ușa acestei închisori? Mulți! Dar cați dintre aceștia s'au coborât în mijlocul înălțărilor, să-i vadă cu căia grijă își păstrează ultimul ban pentru cumpărarea unei cărțuții de cetiu?

Nici unul! Numai el, învățătorul, a făcut aceasta. Numai el a cercețat amănunțit viața acestora, a cunoscut lipsurile lor și s'apucă de lucru pentru împlinirea acestor lipșuri. Bietul învățător susținea — și pe bun drept — cu destulă tărie înființarea bibliotecii.

Ce folos însă! Glasul sau va fi auzit de puțin. Urechile celor în drept de a sprijini faptele de acest fel vor rămânea surde și inimile cari vor înțelege rostul chemării lui vor rămânea reci și nemișcate. Tu învățătorule își calci interesele tale, uiți lipsurile familiare — îndreptându-ți privirile numai spre binele obșteșc — și-ți închizi viața între zidurile școlii pentru un salariu mic de 2000 lei lunar — care cu puțin depășește pe-al unui servitor. Ție, învățătorule, ți-a fost dat să înduri multel lar pentru toate acestea nu ai decăt o simplă mulțămire dacă împrerjurările nu ți-o răpesc și pe aceasta.

Deaceea dacă în seama ta este orice mișcare culturală, economică și socială în colțșorul unde te afli, iar în schimb te vezi huliit, amărât și lovit în însăși interesele tale nu-ți pierde curajul, lăsându-te pradă desnădejzii. Gândește-te că luoz-ezi pentru nobilul ideal, „îndrumarea poporului prin lumina învățătorii”.

Gândește-te că pentru toate acestea va bate ceasul cel mare al dreptății.

C. Dasoveanu-Carpen

Culegătorii de roade

Livada sufletului meu acum e gata de cules...
Si mulți culegători cucernici spre dânsa au purces.
— Căci rodul copt și pârșuit pe nesimțite o să cadă
De n'or putea culegătorii să ia ce-i vrednic de ales —
Veniiți, culegători cucernici, spre rodnică-mi livadă!

Sunt rumene și frăgezite, burate'n zori de rouă,
Să le culegeți fără grabă cu mâinile-amândouă.
Și tuturor în drumul vostru să le'mpărțiți deopotrivă:
— Cum semănară pretutindeni apostolii credința nouă —
Comoara gândurilor bune culesse'n rodnică-mi grădină.

Nu-i rod pripit și scuturat cu graba nerăbdării,
Cum fac azi grădinarii în paguba vândării;
Ci îndelung s'a copt pe ram sub razele de soare,
Ce au dogorât cu an de an și dorul așteptării
Sărbătorind azi clipa când, vin mâini culegătoare.

Veniiți, culegători cucernici, spre rodnică-mi livadă;
Căci rodul copt și pârșuit, pe nesimțite o să cadă,
De nu-ți putea alege singuri, ce este vrednic de ales.
Grăbiți-vă, căci solii păcii, spre dânsa au purces l...

D. N. Puiu-Mihaileni

CARACONGEA

Și această bucată tot baba Marica lanculesca mi-a povestit-o într'o seară. Și ce am mai rugat-o, până ce-am făcut-o să'mi povestească, însăși am izbutit, căci după mișcarea buzelor ei am cunoscut că s'a dat invinsă. S'a așezat lângă sobă și-a strâns picioarele turcește, a tușit de vreo două ori și-a dres glasul și a început a povesti de'ți era mai mare dragul s'o ascuți:

Apoi cică maică-mea pe atunci era cam de 12—13 ani; îi povestea și ei bunică-mea adică mama mamei, or îi deatunci mulți ani nu țin minte, atât știu că spuneau că au fost de două ori sub stăpânirea turcească și odată sub stăpânirea rusească, iar pe când eram și eu de copiliță dintr'o bătaie am rămas sub rumuni și azi îmi aduc aminte ce bine era pe atunci, cu toate că am trăit 85 de ani și am ajuns iar sub rumuni, dar tare grele vremuri am ajuns, dar așa grele cum sunt tot așa mai vrea să mai trăesc.

Cum vă povestiam, pe atunci satul nu era ca acum cu mai mult de două mii de case, ci, ei, vreo 30—40 de bordeie ca vai de lume, numai casă aldi mama și cu alte vr'o două mai semănau a case, că de cică tat'șău lui mama era primar. Peste drum de noi trăiau alde Moș Ivan Dragomir cu baba Drăguța și aveau un ficior. Într'o seară Ivan asta s'a pus la râmășag încă cu doi numai țin minte cum mi-a spus mama că'i chema, că aveau niște nume, tare poznote.

Să vedeți ce râmășag?! Să se ducă unul, care vrea să câștige în puterea nopții la fântână, care nu prea era aproape și s'aducă apă. Nimeni nu vrea, iar Moș Ivan zice: „Apoi ian să mă duc eu, ca să mă fac cu o oaie!” Iar ceilalți ziceau: „Hai, că nu te duci?” Ivan al nostru n'a mai stat mult, ci a ieșit în tindă, s'a băgat în vatră, a luat depe colton o țingire și-a pus-o în cap, în altă mână căldarea și pe aici f'e drumul Ivan! Alailți din casă rădeau și se sfătuiau cu ce vorbe să-l întâmpine când o veni, cu căldarea goală. N'a trecut mult și s'au crucit oamenii mei când l'au văzut, întrând, ba s'au spriat așa de tare, de li s'a ridicat părul măciucă când l'au văzut pe Ivan cu țingirea în cap, cu cofa în mână și cu o femeie urâtă ce nu semăna a avea chip de om, pentrucă în mâini, în picioare în cap și încinsă la brău era tot cu fer; ea era legată de mijlocul lui cu un capăt al funiei dela cofă. Cei ce-l așteptau au uitat toate făgăduirile și s'au făcut lut la față. Moș Ivan al nostru nu s'a sinchisit de loc, a lăsat frumusețea cofa din mână și-a scos țingirea din cap și-a dezlegat cureaua dela bărne, a dat-o de femeia ceia jos din spate și a legat-o de stălpul din mijlocul casei; pe urmă a zis celor de față: „Vedeți măi, asta-i „Caracongea”. Ce'mi mai dați s'o țin cât oi u vrea eu?” — Încă o oaie, zice unul. — Bine! Mă prind și cu atât.

Și a început el s'o năcăjească pe săraca „Caracongi” Ce nu-i făcea? Îi bătea în două talere să joace, o puneă să joace și câte altele. Iar dela o vreme unde a început ea să se roage să-i dee drumul. Acum oamenii prinseră o putere, nu le mai era frică, rădeau de se prăpădeau. Caracongea, văzând că nu poate scăpa din mâinele lor, cu una, cu două, a început a plânge, rugându-se să-i dee drumul. Spunea că are copil mic. Ei tot n'o credeau. Atunci se auzi cocșul cântând, îndată i-au căzut toate hearele și a rămas numai într'o cămașă albă. Acum mai semăna a femeie, dar tot n'o cunoștea cine-i?

Încet, încet a căzut și ea jos lângă stălp din când în când i-se mai auzea glasul rugător. Atunci Moș Ivan Dragomir a început să povestească cum și ce fel s'a întâmplat...

Leșise cică din tocat (poartă) și mergeam spre fântână, în urmă auzeam că vine cineva. Eu nu m'am întors să văd cine-i, îmi căutam de

Activitatea Ligii Culturale secția Galați

Liga Culturală în colaborare cu Universitatea Populară și Soc. Culturală „V. A. Urechia” din Galați a îndrumat și în perioada anilor dela 1925—26 o intensă activitate culturală prin organizarea a 20 de șezători la care au conferințat dd. profesor N. Iorga, Arhimandritul Iuliu Scriban, dna Alexandrina Cantacuzino, părintele Gala Galaction, N. Batzaria, părintele N. Popescu, prof. Dr. Gh. Marinescu, prof. I. G. Munteanu, prof. V. Vălcovici, prof. Sextil Pușcariu, Pamfil Șeicariu, dr. C. N. Urechia, Nichifor Crainic, dr. L. Pop, Nicolae Bălănescu, dr. Eug. Aburel și prof. Dr. Tr. Mironescu.

Festivalul național de la 1 Decembrie, în amintirea alipirei Transilvaniei, organizat de Liga Culturală, Universit. Populară și Societatea V. A. Urechia, a fost un prilej de puternică manifestare a conștiinței românești în localitate.

Pioasa comemorare a celei de a 50-a aniversare a morței marelui român Costachi Negri, a avut loc în ziua de 14 Octombrie la Mânăjina, în prezența reprezentanților societății culturale românești, autorităților administrative, bisericesti și școlare, precum și a unui mare număr de elevi și săteni veniți din toate comunele vecine. Cu această ocazie Liga Culturală a așezat o placă comemorativă de marmură la Casa lui Costachi Negri de la Mânăjina.

La 8 Noembrie s'a organizat o manifestație pioasă întru pomenirea Arhanghelilor neamului: Mihai Vodă Vițeazul, Mihail Kogălniceanu și Mihail Eminescu, oficiindu-se un serviciu divin la catedrala orașului, după care a urmat cuvântările ocazionale, procesiunea și festivalul național de la teatrul Paradis.

În Buletinul secției Galați a Ligei Culturale pe anul 1925, s'a publicat cuvenita dare de seamă asupra activității desfășurate în cursul anului precum și bilanțul sumelor intrate și cheltuite, și din care rezultă că s'a trimes Comitetului Central suma de lei 30.000, precum și ajutoare în bani și alimente, în valoare de aproape 50.000 lei, Universității populare N. Iorga și Școlii de misionare române de la Vălenii de Munte, pusă sub patronajul M. S. Regina Maria.

Din cele expuse mai sus se poate vedea lesne ce aport mare a adus Liga, atât în domeniul cultural cum și material în anul trecut, datorită dlui Aurel Scurtu, președintele acestei secțiuni, care s'a dovedit în toate ocaziunile, om activ și de inițiativă.

Dar partea tristă este că în anul acesta din cauza mijloacelor financiare, Liga Culturală nu a putut stabili un program tot așa de bogat ca și în anii trecuți și aceasta — după cum ne spune d. Aurel Scurtu — pentru motivul că la festivalurile organizate în trecut, nu a avut concursul necesar de la marele public și în multe cazuri încasăriile nu au acoperit cheltuielile, rămânând un deficit de câteva zeci de mii lei, ce nu s'au putut acoperi.

Este dureros acest lucru pentru noi românii căci se constată odată mai mult, că manifestațiunile frumoase puse în slujba culturii naționale în mod desinteresat, nu sunt preuite și încurajate de public așa cum ar trebui și de aceasta se vede la noi multe manifestații frumoase sugrumate chiar din față.

I. Dimitriu.

Canțarea satului iubit.

Dealul Ursului

Și-a fost venit pe vremuri, de departe, Dumitru Ursu, Craiul legendar,
Și-a fost ucis ursoaica minunată,
Aci, prin culmi și văi fără hotar.

A tremurat de n'fiorare codrul,
Și soarele își legăna văpaia...
Cuceritor îl stăpâni norodul...

Și în bordee, pe d'uoasa culme,
Se ridică o viață și o lume,
Durând un sat cu numele „Ursoaia”.

Arbore genealogic.

1400—1926.
Băranul Ursu s'a fost dus acolo,
De unde încă nimeni nu mai vine.
Iar Manciul Pițigoi, haiducul mândru,
Trecu și el spre zările senine.
Și-au fost apoi trei moși plini de [mărire;
Miu, Drăghici și-un altul, Mărinot, —
Toți demni de cinste și de-alor me- [nire...
Și ei, cu lumea lor, ne-au fost stră- [moșii,
Iar fiii lor — părinții a 'lor noștri...
Și 'n țări de vis, azi ne trezirăm noi.
M. Smarand-Oprșeanu.

La prins de pește

— Bine atunci; e hotărât: ne în-tâlmim Cănd.

Așal! Când vei auzi două fluierături, să cobori la gâră. Iar de stăfii și de alte drăcovenii, n'avea grijă!

Bun. „Ne strângem vârtos mâna și ne despărțim.”

Ajuns acasă, îmi scosei din magazie sacul de prins pește, iar de după butia cea mare, de sub gopron, vârșia. Sacul ca sacul, dar vârșia era tare norocoasă. Nu degeaba moș Negelcu îmi mănecase opt colaci, un coș de colivă și-mi băuse șapte franci până să mi-o facă! Și iarăș nu degeaba, când mi-a adus-o, mi-a zis: „Uite-o, nentule, să-ți fie cu noroc...” și-a scuipt în ea să nu se deoahe. Și tot nu degeaba am „udat-o” la crâșma Bărbuceanului, când am prins cu ea primele nășipăriți ca pe undrea! Dar de atunci încocoale! De câte ori n'am mai „udat-o”! Ori de câte ori mă vedea moș Negelcu, îmi ura noroc la prins de pește și eu tot de-atâtea ori îi dam colacol și ciocanul de rachiou... Și fiindcă vârșia avea noroc și eu eram meșter, nu-mai ciorbă... făr'de pește mâncam!.

După ce îmi împunghelii instrumentele, le pusei grămadă la un loc, în preajmă mi ca să fie gata, când voiu auzi semnalul lui Ionică.

În dosul magaziei, în porumbiști ascusesem de peste zi o gratie uscată ca să-mi fie la îndemână. Aveam doar să facem în seara asta mare ispravă într'ale pescăriei; să se ducă pomina, nu altceva: să prindem pește cu foc. Da, da cu foc! Și pentru isprava asta eu luam gratia și lumânări — că tata era popă — iar Ionică la jurnală și chibrituri — că frate-său avea prăvălie.

Se lăsă amurgul și trecu. Din cenușe și nehoițărat, zarea prinse a se întunece. În curând se făcu atât de mare negura, încât nu-mi vedeam nici degetele. Cu atât mai bine, gândii: focul va fi mai strălucitor și, deci, vânatul mai mare și mai mult... Din pisc, răsunară deodată două fluierături. Aruncai sacul pe umăr, vârșia peste el, sării dintr'o aruncătură p'rleazul, înhălțai gratia și țărând-o prin porumbiște, apucaii spre rău.

Veni și Ionică, echipat tot ca mine, ducând subsoară un maldăr de jurnale și coale de împachetat. Ne sfătuirăm, făcurăm planuri și hotărârăm ca focul să-l facem chiar în mijlocul apei, pe spinarea vânăta a unui pietroi mare. Așezăm sacii pe flancuri, iar vârșile una din sus și alta din jos de piatră cu norocul. Frânserăm gratia și-o făcurăm gârteje, puserăm hârții, uscătur, parti de prin gardurile vecine și, cât ai clipi, din lumânarea mea și chibritul lui Ionică, se înălță o vâlvătaie lungă, cu trosnituri și răbufnituri, de credeai că arde muntele Bulla. Întunericul pieri, fugărit de atâtea năpraznică lumină. Biserica de pe malul gârlei se învălău în purpură și binicheau strălucirea de par'că-i răsărise soarele. Valurile învăpăiate alergau și clocoteau în clăbuci însângerate...

— Să știți că facem treabă, frate, Ionică!

— Ssst, mă! Îmi șopti el. Când prinzi pește nu bine nici să vorbești, nici să flueri.

Da, da aude și fugă — mă gândii. Și, tăcuți, răscoleam pietrele cu

parii, iar peștele buimăcit de somn și orbit de lumină, alerga năuc — desigur să intre în capcanele noastre.

Se micșoraseră flăcăriile, când din susul gârlei, mi se păru că vine un cântec de-abea auzit și tremurată ca valurile apei. Îmi fulgeră prin minte: Miază-Noapte! Și dinții începură să-mi clănțanească, iar pe șira spinării par'că mergea un mușuroi întreg de furnici.

Ionică băgă de seamă tulburarea mea, și vrând-nevrând, își ascuți urechile. Ascultăram amândoi: Da, din susul apei se auzea un cântec. Dar vorbele nu se înțelegeau. Era mai mult o bolborosire neîntrecută și ciudată.

Trebuie să fie pe la sălciiile lui Tiliici, șoptii eu înfrigurat. În acest moment flăcăriile scăzură brusc și un întuneric ca de smoolă ne învălău. Ne pipăirăm, pe cât ne mai puteam pipăi și dintr'un semn ne înțeleserăm: Cât te-ai șterge la un ochi, sărirăm gardul, lăsând în gâră și pește și vârșii și tot — și pârjolind porumbiștea, ajunserăm acasă mai morți de frică. Grivei, spriat, ne lătra căine-cănește sărind cu labele pe poartă, iar înapoia noastră porumbul foșnea, foșnea necontenit. Apoi până să ni se deschidă ușa, ce groază am mai tras! Ni se părea că tot ne-ajunge din urmă!

Am adormit târziu. Peste noapte am avut visuri urâte și tresăriri din somn.

Se ridicase soarele când ne-am dus a doua zi la gâră. Vârșile le-am găsit mai la vale agățate în niște sălcii și... goale; sacii plini cu... pietre!

Pe la ziua jumătate tot satul știa că aziopotea, în dreptul Lacului Melincului, Ucigă-l toaca, a aprins gâră. Apa ardea cu flăcări până la cer de lumină cale de trei poste, iar în jurul focului, draci — și mai mari și mai mărunți — juca și cântau sărind peste flăcări... Cei ce nu credeau, se închinau și-și scuiptau în sân, văzând scrumul de pe piatră...
C. N. Dărdărescu

Baladă

Pustiul nopții fără lună
ca hăul aue 'n furtună...
— De unde vine-așa târziu
fata cu părul aurii?...
Priviri pierdute... Tremurând,
la piepteanegramantă-și strînge.
Sub pleoape reci i-s'au iezeit
întunecări de asfințit...
— Plânge?
Surd sapă ucigașul gând!..
Se frânge inima în gemăit.
Suciții de groază, țipă ochii...
În cutele boțitei rochii
suspină-al veștedului freamăt.
— De unde vine-așa târziu
fata cu părul aurii?
Pe buzele de sânge plânse,
ca un stigmat
Inveninat
arde sărutul ce-o înfrânse...
...Prin noapte vântul poartă jalbe
și-aleargă înghețai fiori —
În negură mor stеле albe
asemeni unor frânze flori...
George Voievădca

† NICOLAE LĂBUȘCĂ

Coasa nemiloasă a morții a culcat la pământ, în chipul cel mai sălbatic, pe tânărul dar valorosul intelectual Nicolae Lăbușcă, doctor în drept și literă și conferențiar la Universitatea din Iași.

Acum zece ani, am isprăvit împreună cursurile Seminarului-teologic „Veniamin Costache” din Iași, în care defunctul a făcut epocă, ilustrându-se, încă de atunci, când se afla pe băncile școlii, ca elevul cel mai sânginos și dornic de a învăța carte cât mai multă.

De atunci, profesori și colegi, i-am prevăzut un viitor strălucit, și nu ne-am înșelat în speranțele ce ne-am pus într-insul.

După complectarea studiilor academice de la noi din țară, a fost trimis în străinătate — la Paris și Varșovia — unde a făcut studii aprofundate, venind cu un bagaj mare de cunoștințe.

A pătruns în forul universitar. Era un intelectual, în toată puterea cuvântului, fiind apreciat de toți acei cari au avut prilejul să-l cunoască. Dar când credeam că pentru el abia au mijit zorile, iată că, spre surprinderea și nenorocirea noastră, în urma unui accident stupid, este răpit în floarea încreții (avea numai 31 de ani) și în puterea de muncă, încât ni s'a părut că a căzut cerul pe noi, când am auzit de trista și cruda veste.

A fost și un politician de mână întâia, căci conducea partidul țărănesc din jud. Botoșani, al cărui șef era. În această calitate avea relații cu masele țărănești din care se ridicase și el, fiind un neobosit apărător și susținător al celor obișnuiți.

Inimă largă, suflet deschis, prieten bun, coleg desăvârșit, Lăbușcă a fost un om. N'a avut fericirea să trăiască și plecarea lui dintre noi, așa pe neașteptate, a fost prea zguduitoare. Soția și cei patru copilași au rămas pentru totdeauna zdrobiți de durere.

Profesorii, noi colegii, prietenii și cunoșcuiții nu găsec cuvinte spre a-și exprima durerea sufletească ce le-a cauzat moartea prea timpurie a lui Lăbușcă.

Petrecut de cei cari au aflat în prîpă de această nenorocire și coborît în mormânt în cîmîrul din Tz.-Sulița (Botoșani), locul său natal, își doarme somnul veșnic plîns și regretat de cei ce l'au știut.

Ca fost coleg de clasă, camarad de arme și intim prieten, îmi fac o pioasă datorie când îi scriu aceste rânduri în amintirea lui.

Mai mult încă. Am scris la mai mulți colegi ca, cu prilejul comemorării celor 10 ani de absolvire a Seminarului, să eternizăm memoria colegului nostru, prin subvenționarea unei burse, care să-i poarte numele său și de care să se folosească cel mai bun elev din cls. VIII.

Localnicii au hotărât să-i ridice un bust în fața școlii primare din Sulița, în care el a început să deshidă cartea care i-a fost atât de dragă și pentru care n'a preocupat nicio jertfă.

Dumnezeu să așeze sufletul său în locul fericit și să aibă sub paza sa pe blînda sa soție și pe nemângăiații lui copilași. Fie pomenirea lui în veci neștearsă printre noi.

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

De mult de când nu v'am văzut!
De mă voi întoarce înapoi
Înmărmuriți veți fi și voi
Privind cum stă năuc pe loc
Un biet drumeț fără noroc
(Munților noștri)

„Dela noi în sat”, anecdotă, singura carte tipărită în 1909. Cluj. Aici se află și poezia „Crodrele ce te mândrești”, a cărei melodie cîntă n'o cunceaște?

„Crăciunul”, colinde și poezii de Crăciun.

„De demult” peste 120 poezii, parte de dragoste, parte patriotice. „Blajul nostru”, „Din viața de preot” și altele.

Toate aceste manuscrise posedându-le subsemnatul le voi publica în anul viitor în biblioteca „Aurora”, Gherla, din sub conducerea mea.

Trebue să scoatem la viață pe acest poet a Cămpiei care atât de duos o cîntă în versurile sale și care e tot odată și primul poet al acestei regiuni, fiind născut în Chilbuluc jud. Cluj.

Cu venitul acestor lucrări vom căuta să ameliorăm pe cât va fi cu putință situația poetului sărac, căci dacă cei ce ar trebui să-l ajuteze nu o fac, — noi cei mai tineri ne simțim datori către un luptător și un prooroc, a cărui luptă a fost sfântă și-a dus la bun sfârșit și ale cărui prorocii s'au realizat. Căci adresându-se nouă iată ce zice:

Voi copii de mari speranțe, eu
bătrîn, bătrîn cu totul
Când ați răsărit în lume eu trecem
[marea cu 'notul
Și din luptele vieții am rămas așa
[ca-o stîncă
Ce privește 'nmărmurită caru' n'nalit
[și marea-adîncă.

Simion Rusu-Căpeanu, stud. în drept, publicist.

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

De mult de când nu v'am văzut!
De mă voi întoarce înapoi
Înmărmuriți veți fi și voi
Privind cum stă năuc pe loc
Un biet drumeț fără noroc
(Munților noștri)

„Dela noi în sat”, anecdotă, singura carte tipărită în 1909. Cluj. Aici se află și poezia „Crodrele ce te mândrești”, a cărei melodie cîntă n'o cunceaște?

„Crăciunul”, colinde și poezii de Crăciun.

„De demult” peste 120 poezii, parte de dragoste, parte patriotice. „Blajul nostru”, „Din viața de preot” și altele.

Toate aceste manuscrise posedându-le subsemnatul le voi publica în anul viitor în biblioteca „Aurora”, Gherla, din sub conducerea mea.

Trebue să scoatem la viață pe acest poet a Cămpiei care atât de duos o cîntă în versurile sale și care e tot odată și primul poet al acestei regiuni, fiind născut în Chilbuluc jud. Cluj.

Cu venitul acestor lucrări vom căuta să ameliorăm pe cât va fi cu putință situația poetului sărac, căci dacă cei ce ar trebui să-l ajuteze nu o fac, — noi cei mai tineri ne simțim datori către un luptător și un prooroc, a cărui luptă a fost sfântă și-a dus la bun sfârșit și ale cărui prorocii s'au realizat. Căci adresându-se nouă iată ce zice:

Voi copii de mari speranțe, eu
bătrîn, bătrîn cu totul
Când ați răsărit în lume eu trecem
[marea cu 'notul
Și din luptele vieții am rămas așa
[ca-o stîncă
Ce privește 'nmărmurită caru' n'nalit
[și marea-adîncă.

Simion Rusu-Căpeanu, stud. în drept, publicist.

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Prof. la Seminarul-teologic din Galați

Dela cercurile culturale: Galbeni și Cărligi (Roman)

La 28 Octombrie a avut loc în comuna Galbeni întrunirea învățătorilor din sectorul cercului cultural „Galbeni”.

Desdimeineață s'au prezentat aproape toți la sf. slujbă bisericească, unde dl. președinte Gheorghe Năsturaș a explicat Evanghelia zilei în cuvinte cum știe numai dsa să le rostvească. După slujbă s'au retras pentru a ținea ședința intimă. Și aici dl. președinte ne-a pus în curent cu chestiunea înființării, aici la Roman, a unei noi asociații învățătoresci, asociație care să fie expresiunea sinceră a voinței învățătoresci cinstite, deci care trebuie să sprijine loial interesele învățătoresci. Caracterul care trebuie imprimat acestei noi asociații e cultural și economic spune dsa: cultural pentru că se pune în fruntea asociației revista „Cuvântul Dăscălesc”, reala posibilitate pe țărâm mai nobil: de înfrățire și de cultivare, pentru că sunt energii și valori didactice prin părțile locului dela care poți învăța mult; economic că se ține a se înființa o bancă de credit a învățătorilor din județ.

După amezăz s'a început ședința publică unde s'au reprezentat coruri frumoase în frunte cu „Marșul Încoronării”, cântat așa de frumos, recitari și dialoge. Totul a fost condus de dl. Năsturaș și dra Sinov. Intre coruri și recitari a vorbit dl. St. Năsturaș, arătând necesitatea luminării prin cultură și nevoea gramnică de a ne truci din somn înainte ca dușmanii interni să ne subjuge definitiv. A mai vorbit apoi și dl. Gh. Cepoiu.

Demn de remarcat este „O șezătoare” autorul fiind Dl. S. Năsturaș, nepublicată încă.

O redare fidelă a sufletului românesc prin glume, găciorii. Și jocuri cu strigături; un naționalism sănătos e caracteristica la „O șezătoare”. Avem toată nădejdea că autorul va publica așa cum a făcut cu volumul său de poezii „Sbor de rândunele” pentru că cine vor da astfel de mărgăritare populare la iveală dacă nu cei care trăiesc în mijlocul poporului? La sfârșitul ședinței pu-

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

blice am vizitat și expoziția școlii Galbeni de sub conducerea d-nei Minodora Năsturaș, ajutată efectiv de colegile locale: d-na Ana Vlad și d-ra Sinov. Și aici cursărilor naționale încântătoare, obiecte lucrute la lucru manual încât pildă să ne fie pentru împrejuriri.

În 12 Decembrie a avut iarăși loc întrunirea cerc. cultural „Galbeni” la Cărligi.

Desdimeineață s'au prezentat învățătorii la sf. slujbă unde dl. director al școlii Cărligi G. Ciobanu o explicat Evanghelia zilei, frumos și lămurit.

În ședință intimă a vorbit dl. G. Dimitriu direct. șc. din Ruptura tratând despre: „Părinți învățători și copii; greșelile ce le fac părinții în creșterea copiilor și legătura ce-ar trebui să existe între părinți și învățătorii în scopul unei educații și instrucții reușite pentru copii. Subiectul a fost bine tratat și cu mult interes. Lecția de practică pedagogică a fost ținută de dl. N. Mazere subiectul lecțiunii fiind: „Submulțirii metruului de lungime”. Rezultatul a fost multumitor.

Nu-i timpul și locul de vorbit aici mai mult însă să se studieze și să se vadă e posibil ca la clasa a III-a să predați într-o singură lecțiune submulțirii m. de lung. cu condiția ca această lecțiune să fie pe deplin înțeleasă? Nu-i o sforțare fără succes din partea copiilor oare?

Poate aceasta ar consuti cauza faptului că la aplicarea copiilor n'au răspuns așteptărilor!

După amiază s'a deschis ședința publică. S'au cântat coruri și s'au recitat poezii frumoase. Corurile au fost conduse de una Maria Ciobanu, soția dlui dir. al școlii din Cărligi.

„Cuvântul public” — în titlu dl. G. Cepoiu, subiectul fiind: „Imperativul vremii: de-a fi buni creștini și buni români, unirea și ridicarea prin cultură, ca să putem para cu sorți siguri de izbândă loviturile străinilor dușmani interni și externi”.

A mai vorbit tot în acest sens dl. președintele S. Năsturaș.

Ideal este ca toți factorii de muncă ai acestei țări să fie conșienți și prima deviză să le fie: muncă cinstită. Inactivitatea lor aduce pe irea neamului nostru, în munca lor îi făurește viitorul de aur. Mereu la muncă, la muncă mereu!

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Ruptureanu.

Gânduri de Crăciun

Stropi de aur din miera bucuriei se cern astăzi în sufletele tuturor dreptcredincioșilor, căci cu primul glas al micilor și nevinovaților colindători au intrat în casele lor razele privirii Dumnezeuului-Prunc născut astăzi în întunecoasa peșteră din Betlehem.

Fețele creștinilor sunt astăzi mai vesеле; inima lor bate azi mai tare ca de obicei; sufletul lor se înalță mai presus de noroiul fărâdeleților acestei lumi.

Depe amvoane se predică astăzi intruparea celui fără de trup, venirea pe pământ al celui care pururea a fost, este și va fi pe pământ, în cer și pretutindeni.

E astăzi o zi sfântă, o zi mare, cum n'a mai fost nici când. E ziua când Mielul, cu strălucirea-i mai puternică decât a soarelui, s'a pogorît în eslea dobitoacelor pentru ridicarea neamului omnesc din păcatu-i de mii de veacuri.

Eva a mușcat din mărunț oprit și semința aceluia măr a aruncat-o pe pământ.

Au răsărit meri veninoși pe întreg rotogolul pământului și oamenii au gustat din roadele lor. Sufletele s'au întunecat și înveninat. Din zi în zi inimile s'au împetrit. Mila, iubirea, recunoștința, cinstea, toate au perit în negurile uitării.

A trebuit să vină Fiul Domnului, cuvântul cel fără de început și fără de sfârșit, care cu blîndețea să învingă sălbăticia, cu iubirea să învingă ura și înfrîngând toaiaș dreptății în mijlocul popoarelor să facă a i se asculta cuvântul.

Împărat al sufletelor n'a voit moartea lor, ci ca să le mântuiască s'a dat pe sine lumii, — fiul morții s'a făcut se învie pe cei căzuți.

Astăzi s'a născut Fiul-Omniului!

Săliați de bucurie popoare creștine și-i aduceți florile iubirii în cale. Așterneți-i în față sufletele voastre scaldate în lucrurile pocăinții, căci El e cel ce vă șoptește: veniți mieșii mei, căci pentru voi m'an născut, soarele a răsărit, dreptatea a intrat pe porțile lumii.

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Simeon Rusu-Căpeanu

Județul R.-Sărat din punct de vedere economic

Județul R.-Sărat este una din cele mai vechi aşezări româneşti din ţinutul Munteniei.

Odinioară, județul purta numele slav de Siam-Râmnic, după numele apei principale care străbate județul.

Pe albia acestei ape, la punctul care se cheama „Cursul Apei“, voevodul Moldovei Ştefan-cel-Mare, a înfrânt într-o scurtă şi sângeroasă bătălie oştile Domnului muntean Radu-cel-Frumos, zidind pentru pomenire, pe malul râului, biserica Domireşti, ale cărei ruini se văd şi astăzi.

Județul R.-Sărat are o viaţă economică destul de însemnată, care, însă, nu este din nefericire în legătură cu aproape nici o industrie locală sau vecină.

Imbrăţişând toate cele trei regiuni geografice: muntoasă, deluroasă şi seacă, județul nostru e foarte bogat în păduri de fag, stejar şi brad, în livezi şi în produse viticole şi cereale.

În fiecare an, către sfârşitul lui Octombrie, când păsările căătoare tae ceaţa de melancolie în sbor spre Sudul cald, numeroase care, încărcate cu porumb, grâu, oarze, zarzavaturi, nuci şi mere, etc., se scurg pe drumurile județului, către porturile dunărene Brăila şi Galați.

Avem o întreagă regiune viticolă înfloritoare, vecină cu cea dela Odo-bești, și care ne dă o parte superioară de vin și struguri de masă.

Brânzeturile, mierea și magiunul

din regiunea muntoasă a județului nostru și-au câștigat de multă vreme o faimă binemeritată.

Avem și o stațiune balneară, fără echivalent în țara noastră, lacul Căineni. Nămolul acestui lac, extrem de bogat în iod și alte săruri, precum și în radium, are un efect leucitor care întrece cu mult, după părerea celor mai autorizați experți, chiar efectele curative ale nămolului dela Tekirghiol.

Ce păcat, însă, că nimeni până azi nu s'a gândit să organizeze cum trebuie această stațiune, care se află într-o stare destul de primitivă.

Se poate presupune cu mult temei că există bogate zăcăminte de petrol în regiunea muntelui. Prezența din beșug a sării ar fi un prețios indicu.

Numeroase localități și ape din județ își au numele legate de faptul existenței acestui mineral, ca, de ex.: Sărite, Sărățelul, Dealu Sării, Sărutești, etc., ba chiar numele râului principal al județului este Râmnicu-Sărat.

Bineînțeles că mai e nevoie și de prezența unor alte fenomene geologice: anticlinale, sinclinale, etc...

Dar aceasta-i treabă de geologi! Noi am expus o scurtă imagine a vieții economice actuale a vechiului județ muntenesc: Slam-Râmnicul.

Victor Dimitriu.

Jocul Irozilo: în cășlegile de iarnă

PLUGUȘORUL

Sculați boeri, ia sculați,
Că nu vă sculați înaintea mea,
Ci înaintea sfântului Vasile,
Care a plecat,
Cu plugurile la arat,
La mărul rotat.
Și a arat cât a arat
Dar la o vreme bună
Au prins plugurile într'un os de rămă
Și le-au făcut pe toate fărâmi!

La ureche clopoței
la mai îndemnați flăcăi
Hâi! Hâi!

Și a cătat lumea n'reagă
Și n'a aflat meșter ca să le dreagă.
Dar mai pe urm' o aflat
Pe feciorul Cătarenei
Din fundul mării.
Cu ochi sticleți
Cu paștura n' dinți
Cu ciocanul n' mână
Și cu chila n' gură.
El cu chila le chilea
Cu ciocanul le bătea
Și pe brazdă le-aseza
Doamne bine mai mergea
La ureche clopoței
la mai îndemnați flăcăi
Hâi! Hâi!

Galbenii curgeau,
Sân-Vasile îi culegea,
Și pe feciori îndemna
La ureche clopoței
Mânați boii mai flăcăi
Hâi! Hâi!

Iară când ajung acasă
Stăpâna lor japânească,
Și alese-o sătă deasă
Și cernu făina n' dată
Și apoi o mue n' covată,
Și făcu mulți colăcei,
La plugarii miltiei
Dar făcu unu frumos,
Și-l puse n' casă din jos,
Să ni-l dea nouă
Cam urat frumos!

La ureche clopoței
Mai strigați și voi flăcăi
Strigați tare
Că-i colacu mare
Hâi! Hâi!

Și mai făcu și-o turtă de seacă,
Că s'o dea la fete n' astă seară
Că n'au mâncat dealulă sară
Și se bat de se omoară —
La ureche clopoței
Despărțiți flăcăi.
Hâi! Hâi!

Săde-un motan pe cuptor.
Cu cămașa de fuior,
Cu ismene de bumbac,
Să fie la fete drag,
Și se tot plimbă,
De pe vatră pe cuptor
Și ar vrea să intră de percepțor,
Iar pentru o lingură de lapte dulce,
Sudue mâța de cruce,
Și pentru una de chisleag,
O suduie de toiaș.

La ureche clopoței
la mai îndemnați flăcăi!
Hâi! Hâi!

V'am mai-ura v'am mai-ura
Dar nu suntem de ici de colea,
Suntem unii din Bihor
Unde câinii umblă cu colacii în coadă,
Cine nu mă crede să vie să vadă,
Că i-oiu da colaci să rondă,
Și-anu nou ce vine
Să ne-ducă bine
De-a D-zeu Sfânt
Roada pe pământ
Dee pace n' fară
Dee grâu la vară
Hopuri hopurate
Și mulți ani cu sănătate!

Cules și complexat de
C. D. POPA,
inv. Brustor-Bihor.

Cronica culturală a Vasluiului Șezătorile Casei Naționale „Viitorul“

În mijlocul unei însuflețiri de ne-descriș, a avut loc la Vaslui, în sala teatrului județean, Duminică 5 Decembrie, solemnă ședință de reînnoșirea activității Casei Naționale „Viitorul“, în prezența dlor miniștri: C. Meissner și Buzoiescu, dlr colonel N. Negreanu și Theodor Castrișanu, delegații centralei Caselor Naționale din București, precum și a unui select și numeros public, ce ocupase sala teatrului până la ultimul loc.

Era și natural ca la aceasta a 20-a șezătoare să se desfășoare un program deosebit, program ce a început prin cuvântul de deschidere și salut omagial rostit de către președintele activ avocat Corneliu Meza, care între altele a schițat și planul de lucru al anului ce începe, lămurind rostul premiei în masă a tuturor școlitor din orașul Vaslui, cu cărți și diferite obiecte de școală, donate parte de centrala Caselor Naționale, iar parte de către dl Stelian Popescu, directorul ziarului „Universul“.

Dl președinte Meza a încheiat, făcând urări de sănătate regelui și propunând a se trimite telegrame omagiale dlr general I. Manolescu, prof. I. Țițeica — președintele activ și cultural al Caselor Naționale; dlui Stelian Popescu, sprijinitorul Caselor Naționale și preotului Const. Moisiu, președinte de onoare al Casei Naționale din Vaslui. Publicul din sală a răsplătit cu ropote de aplauze citirea telegramelor de mai sus, ovaționând ziarul „Universul“, cinstea presei românești.

A răspuns din partea centralei, dl colonel N. Negreanu, care explicând dlr general Manolescu și prof. I. Țițeica, plecați în scop cultural, primul la Siliștra și al doilea la Tg-Jiu, adresază auditorului o splendidă „Chemare penru cultura celor mulți“. Dsa, face istoricul Caselor Naționale, vorbind în special de activitatea culturală, de sufletul românesc al cărturarilor noștri, îndrumătorii vieții spirituale în drumul năzuințelor spre mai bine.

Dl Theodor Castrișanu, al doilea delegat al centralei, cât și reprezentantul dlui Stelian Popescu, la serbare, vorbește de deviza Caselor Naționale: „Fapte și nu vorbe“, explicând activitatea intensă a centralei și filialelor sale, dela înființare și până azi, precum și făcând un scurt istoric asupra premiilor în general. Îndeamnă într-un mod cât se poate de duios și plin de avânt, pe toți copiii premiați, să fie purtătorii stegulei lui mândrei și a înălțării sufletului, pentru darurile ce au primit, lăra însă a fi trufași și umilitori, față de tovarășii lor de clasă, ne-premiați.

A mulțumit apoi dlui președinte C. Meza și cetățenilor vasluieni, pentru omagii și ovațiile aduse dlui Stelian Popescu și ziarului „Universul“.

Programul artistic ce a urmat într-o perfectă armonie, a întrecut toate așteptările. Orhestra reg. 25 Inf. a cântat cu multă distincție, arilele cele mai alese. Dl institutor Virescu, a făcut lectură din literatura românească, dând dovada unui real talent, iar dl Al. Carpis, sprijinitor, cu o vorbire-i canoșată, ne-a desfiat în mod plăcut auzul, cântând la vioară

câteva bucați, mult aplaudate.

Sfârșitul serbării, a constat în distribuirea peste două sute premii, elevelor și elevilor selecționați dela toate școlile din localitate, după următorul criteriu de apreciere:

1. Pentru fete:
 - a) Elevei care se poartă mai curat.
 - b) Elevei care întreține cărțile și obiectele mai bine.
 - c) Elevei care cântă mai bine din gură și știe mai multe ghicitori, basme și snoave.
 - d) Elevei care coase mai bine.
 - e) Elevei care ajută mai mult pe săraci.
2. Pentru băieți:
 - a) Elevului care desemnează mai bine.
 - b) Elevului care știe să cânte dintr'un instrument oare-care.
 - c) Elevului care alega și mai repede sau sare mai sus.
 - d) Elevului care la luptă dreaptă trânteste pe toți din clasa lui.

Impărțirea premiilor a fost o răsplătită bine meritată și pentru dascăli, dar mai ales pentru tineretul studios, care vibrează de dorul de a se manifesta și în afară de școală.

Seara a avut loc o masă intimă la prefectul județului dl colonel Hotnog, la care au participat alături de miniștri și delegații centralei.

Sub impresia buneie reușite a serbării, s'au schimbat câteva cuvinte, în mici tuasturi, de căldă sinceritate. În special dl ministru Meissner și-a exprimat via satisfacție de a vedea îndrumată o așa de sănătoasă mișcare culturală la Vaslui, făcând urări de propășire instituției, iar conducătorilor complexată isbând în frumoasă și rodnică operă ce întreprind.

S'au legat și cu acest prilej unele prietnii, care trebuiesc cultivate, în interesul cel mare al promovării ideilor scumpe oricărei minți luminate, oricărei energii creatoare.

A. B.

Ajun

Zvonul dangătului de aramă împânzește Firea, în noaptea asta albă...
Prea măritul măririlor de totdeauna, tronând în nepătrunsele ceruri, a strâns sub Ihlamida-I albă, așternută peste Univers, capetele pios plecate pentru rugăciunea de taină, ale făpturilor de El însuflețite...

Zvonul dangătului de aramă împânzește Firea, în noaptea asta albă...
Ingenunchiate spre huma din care au răsărit și în care s'or întoarce, ome-nestile făpturi și-au înfrățit rugăciunile, plecate sub slava-l...

Zvonul dangătului de o aramă împânzește Firea, în noaptea asta albă...
Schilave trupuri și-au întănit gândurile în Bethleemul celor douăzeci de veacuri, în urmă, strănse laolaltă lângă ieslea din care-a făsnit întâia lumină a Celui ce trăiește'n ele...

Zvonul dangătului de aramă împânzește Firea, în noaptea asta albă...
Noroadele s'au înfrățit, după douăzeci de veacuri, în juru-aceleiași ieslă, iar...

...Zvonul dangătului de aramă împânzește Firea, în noaptea asta albă...
Nicol.

Și-au arat pân' a nserat,
Și apoi grâu au semănat,
Și grapele-au grăpat
Sămânța de au astupat.
Spre casă-apoi au plecat
Și s'au pus de s'au culcat
Dar când se zărea de ziuă
Sân Vasile se scula
Și p'un cal încleacă
Și înspre ogor plecă.
Când acolo ce-a văzut
Grăul era răsărit,
Și gata îngâbenit,
Se gătea de secerat.
Sân Vasile s'a n'nturnat
Și oamenii s'au sculat
Și la secerare-au plecat.
La ureche clopoței
la mai îndemnați flăcăi.
Hâi! Hâi!

Și s'au pus oamenii lui
Din capătul câmpului,
Și s'au dat la secerat.
Iară alții la legat.
Unii snopii adunau,
Și suri mândre ridicau,
Apoi aria ciopleau,
Și bătrânii năseadeau,
Și aduceau vre-o câțiva cai,
Și câteva epe sure,
Și nulele din pădure,
Și mânau,
Și trearau,
Și la par îl adunau,
Iară alții cu lopata
Vânturau grăul și gata,
Il puneau dea dreptu n' saci
Și plecau cu el la moară
Chiar la noi la Burdusaci
La ureche clopoței
Mânați boii mai flăcăi.
Hâi! Hâi!

Iară blăstămata de moară
Când văzu atâtea cară
Iși ieși din minți afară
Și-și luă coada pe spate.
Dar morarul o zărește
După ea n'grabă pornește
Cu cojiță de țărăni
Și o striga și o desmearda,
Până când o ajungea,
Și cu barosul cel mare,
Il trase una n' spinare
Și-i mai dete una n' șele,
Și o puse pe masele
Și pe când se tot certau,
Iară carele-ajungeau,
La ușa morii trăgea,
Sân-Vasile așa striga:
La ureche clopoței
Oprțiți boii măt flăcăi.
Hâi! Hâi!

Sacii n' moară cărau,
Și în coș li descărcau,
Moara greu gercea
Dar il macina
Până îi gătea,
Sân-Vasile dădea,
Vama la morar
Și apoi iar la car,
Boii ijușă,
Spre casă pleca
Carele scărtau

In noaptea Crăciunului

Comoara

— Măi dragii moșului găgălici, vreți să vă spună moșu o poveste frumoasă, care n'ați auzit-o niciodată?
— Da, moș Antoane, am strigat cu toții. Să ne-o spuți, să ne-o spuți...
Și moșul, albit de vreme, cu sprâncenile stufoase și cu privirea blândă, începu să ne istorisească...
— Hm!... li mult de-atunci... Să fi fost un fînc... bunăoară ci tine, măi Nică!

Tot auzeam că sunt îngropate în pământ comori și că, în noaptea Crăciunului, ard și cine pândește în noaptea cea, le vede arzând și dacă pune semn acolo, îndată ce-o văzut pălălaia, o găsește; că, să vedeți voi, nu arde mult; numa, așa cât ai clipi odată din ochi. Și n' dată ce-ai văzut pălălaia, să îți ochii-oo într'acolo, ca să nu prăpădești locu.

Și cum vă spun, m'am pus la pândă în noaptea despre Crăciun. Mi-am luat căciula și m'am imbrăcat bine, apoi am eșit afară și m'am uitat în podu grajdului, unde era niște fân.

Auzisem eu, că în alți ani, o văzut tătuca o pălălaie în dealu Acsinie.

Din podu grajdului se vedea bine înspre deal; mă uitam pe abagică. Era lună și frumos. Stelele se boldeau pe cer și un ger își tăia vârful nasului. M'am vârat bine în fân și m'am încălzit. Fulmul de pela case se ridica drept în sus, apoi pieria. Cei din casă — mămuca, tătuca și lelița — mereu mă strigau:

— Hai și te culcă, măi băiete; nu prăpădii vremea degeaba? Ai să îngheți de frig!

— Nu mă culc nica! Eu am să pândesc comoara; am să-i pun semn și, dimineată, am s'o săp!

— Copchil năuc! zise tata răsând, apoi închise ușa.

Auzeam cum mă râdeau cei din casă; s'auzea gura tătucai:

— Ci-că vre să pândescă comoara! L-o amăgit niște copchii și el prost, crede!

— Prost! da! Aveți să vedeți cum am să vă aduc parale, bodogânam singur. Iacă așa prost, dac'oi găsi comoara, am să vă ajut pe toți!

— Acuș, acuș, trebuie să ardă, ziceam eu răsând cu bucurie.

Oare să fie miezul nopții? Ci-c'a-tunci ard comorile, la miezul nopții! Cu tot frigul, fiind cald în fân, am adormit.

După o bucățică bună de somn, numai ce-aud:

— Cu-cu-rii-gu-u-u-l...
Sar ars și mă uit pe abagică. Cei

din casă se culcaseră de mult, nu-mai găzuțul era aprins în vatră.
— Acuș trebuie să ardă!
Mă frec la ochi, ca să văd mai bine.

Cocoșii, prin sat, au început să cânte cu duimul.

Vedeți voi, așa's cocoșii: dacă începe unu, apoi toți încep a cânta. Ci-că acela care cântă întâi, acela-i năsdăravan; și cum se'nțămplase, tocmai al nostru era năsdăravan.

Stăteam cu ochii fîntă spre dealu Acsiniei.

De-odată văd o flacăra mică, a-po, din ce în ce mai mare. Fuga mă scobor din pod și dau busnă'n casă:

— Tătucă!... Mămucă!... Arde comoara!
— Ia taci, măi năucule! Tu, de prost ce ești, și se pare că vezi comoara; vorba ceea: „Cățicu visează praznicu și vrabia mălai măruneț!“

— Ba nu, zău tătuca! hai și te uită! Dacă n'a fi, să mă bați toată ziuă!

— Măi copchile zăpăcit, mă faci să mă scol degeaba!
S'o uită și tătuca și s'o minună: Se vedea o pălălaie mare ce lumina tot dealul și se ridica până la cer.

— Măi, mare îți-i minunea!... Ileană, ia scoal' și țu!
Mămuca, somnoroasă, începu să bodogănească:
— Ești om bătrân ș'ai ajuns în mîntea copchilor!
— Vin' și vezi și tu!...
S'o uită și mămuca:
— Ia, niște copchii, or fi dat foc la niște gunoaie!
— Tătucă, să mergă lelița cu mine, să vedem ce-i!
— D'apăi cum! Dac'ăș fi ne bună... dar tot mai am o leacă de păr pe cap; n'am chelboșit! zise răsît lelița Anica ciosmolindu-se în așternut.
Tătuca stărui:
— Ia duceți-vă amândoi, să vedeți ce-i-ii?
— A...ra, tătuca! Te iei după mîntea lui?!

— Du-te, tu! nu mai bărâni! N'o avut în cotro și' mers. (Doar nici capra nu merge la țarg de voe!?)
— Să mă porți tu degeaba pe drum, c'apăi las'că te'nvăț eu!
Ne-am dus repede să vedem ce-i: Pălălaia, acuș creștea, acuș se micșora. Uream dealul și ne-apropieam:
— Du-te și pune semn! Te ține cureaua? zise lelița răsând.
— Ba, du-te neta! zic eu.
— Hai, că merg și eu! mai zise iar lelița Anica.
Prin p'eurii pălălaiei se vedeau niște umbre umblând în colo și'n colo.
— Mă, ls draci! zise lelița. Ii vezi

cum se'nvart?... la fă cruce!...
Și m'am apucat, măi tată, la făcut de cruce; și cu limba și cu mâna; dar degeaba! Umbrele se'nvarteau mereu. Pe semne că ne-o zărit: o venit unu-c'o lumină după noi și ne-o ugărit.

Până devale, nu ne-am mai oprit; fugeam de ne părăiau călcăile.

Cela, care fugea după noi, nu s'o mai putut stăpâni ș'o'necput să rădă cât îl ținea gura.

— Ii Gheorghie al lui Vasile Anton! strigă lelița. Măi Gheorghie, nu te mai face că te cunosc!
— Da'ce căutați, măi copchii? Vă trebuie comoară?
— Da'cine mai sănt acolo? întrebă iar lelița.
— Cine să fie? la niște băieți din sat. Ne-am sfătuit să facem foc, să creadă oamenii că arde o comoară!
— Ei, vezi? Ce spunea mămuca! Așa-i că m'ai scos degeaba din casă?
— Ia lasă, fa Anică, zise Gheorghie. Nu-i nica!
Haideți și voi, colo la foc!
— Hai acasă, măi drace, că nu-mai din pricina ta am umblat pe drum! zise iar lelița.
— Ei, ș'apoi?! Ai murit, dac'ai venit pân'aici! Ți-o căzut coada? zise Gheorghie răsând.
Ne-am suț iar pe deal și-am stat toată noaptea la foc.
Mai de către ziuă ne-am dus acasă și ne-am culcat.

Adouazi, tot satul vorbea că în deal la Acsinia, o ars o comoară. Iară mămuca, de câte ori nu făceam treabă, îmi zicea:
— N'ar trebui să-ți dau de mândrecă! Tu ai parale și ești bogat!
Doar nu degeaba ai găsit comoara din dealu Acsiniei!...

Victor Săndulescu-Topolțza
invățător

Colinde din județul Sălaj (Ardeal)

Colinda fetelor

Oană, Oană fată bună
Dimeinea se sculară
(Refren: Ruminioară da ochi is negri)

Pe cap se peptanară
Și mai mândru s'o spălat
Pe obraz cu vinars,
Pe mâni cu vin bun
Și mândru s'o înpletit
Cu cosița
In șesă viță,
Pintre vițe — romanife,
Pintre păr cu calampăr,
Și ea mândru s'o gătat
Cofe în brânți și-o apucat
La fântână d'alergat,
La fântână la luncet
Unde cură apa încet,
Fântâna ei îngrădită
Tot cu juni de alui Crăciun,
Da un june s'o fițat
Și măruțu i-o apucat.
Ea de greu i-o blăstămat.
Dă-mi june măruțu
Putrăziuai cu dânsu
Cu dânsu cu măruțu.
Da un june s'o fițat
Și inelul i-o apucat
Ea de greu l'a blăstămat
Dă-mi june inelu
Rugini-i-ai cu dânsu
Cu dânsu cu inelu
Ca feruș plugului
Pe fața pământului.
Da un june s'o fițat
Și cununa i-a apucat
Ea de greu l'a blăstămat
Dă-mi june cununa
Cununa-te-ai cu dânsa
Cu dânsa cu doamna sa.

Colinda feciorilor

Făte gazdă vesel bun
Că ne vin juntri buni,
Mare buni colindători.
Treceți junți și hodinii.
N'am venit să hodinim
Ci am venit să vă spunem
Că s'a născut fiul sfânt
Oare undeva pe pământ.
Fiul sfânt e cunoscut
Că-i cu vestmânt mohorit
Din creștet până în pământ.
Pela poale îi poleit
Cu aur și cu argint.
Mai pe sus, pela brățele
Scrise's stele mănunțele
Cu luceafări printre iele.
Mai pe sus pela chitori
Scrise's sfinte sărbători.
Dar în jurul mănecii
Scrise's sfinte Dumnicie:
Dar în trunchiul dumereii
Scrise's și doi luceferei.
In fața obrazului
Scrisă'i brazu soarelui.
In spate și în pept
Scrisă'i luna și lumina.
Da ca dar ce ne aduce?
In mâna dreaptă
Carte de albă;
In mâna stângă
Măr de aur
Și'n brău
Un spic de grâu.
Cartea o va da bătrânilor
Măruțu junilor
Spicul nouă futuror.
„Hoi flori dabă mulari de măr“
oriciz „Seară bună lui Crăciun“
Din monografia Zalnoc, județu Sălaj; am adunate peste 30 de colinde.

Preotul I. D. Butean-Berean

Hrisoave basarabene

Numirea de sameși cari să incaseze venturile și să administreze bisericile ordin dat de către Mitropolitul Gavriil al Moldovei

Cu mila lui Dumnezeu, smeritul mitropolit Gavriil, —

A prea sfințitului, îndreptătorului Sinod cler și al aceluiași în Moldova, Valahia și Basarabia, Exarh și „Cavalerin“.

Către toți cei ce se află în Duhovniceasca Păstoria noastră a Moldovei, Valahiei, și Basarabiei, pentru Duhovniceasca și Politiceasca, Arhieriasca Blagoslovenie trimitem:

A) Pentru oarecare fotos și siguriore Iconomiei Bisericești am socotit în cale a sa orându-i pe toate bisericile câte un Staroste sau sameș ales din cei mai cuvioși și temători de Dumnezeu poporeni, care după Epitropi (unde sânt) să fie îndatorit întodeauna împreună cu preotul bisericeii; cel întâiu a purta de grijă la toate cele trebuincioasă bisericeii, adică să nu lipsească nimic din vase, din veșminte, din cărți; să fie totdeauna Prescurile și vinul gata pentru sfânta Liturghie, să nu fie ferestrele și ușile stricate, cu un cuvânt zicând: să fie ca o slugă credincioasă din parte poporârilor în casa lui Dumnezeu.

B) Acești sameși vor primi dela Consistoriu sau dela Protopopul ținutului, câte trei condice la fieștecare Biserice: pentru a se însămma întrânsa odorele, podobeale veșmintele și toată averea bisericeii, mișcătoare și această carte după ce se va întâri cu pecetea Consistorie, să se păzească pururea împreună cu alte odore a bisericeii, și când se vor schimba sameșii după această carte să primească unul de altul seamă, cum și la vre-o cercetare, această carte să fie temelie, pentru că întrânsa se vor scrie și lucrurile cele ce se vor adauga din an în an.

In a doua carte se va scrie venitul și în a treia carte, cheltuiala Bisericeii. După aceste două cărți va fi îndatorit sameșul împreună cu preutul a da scama pe fieștecare an, la întâiu zi Ianuarie, Protopopului de ținut și Protopopul primind toate sămitle de la bisericile încredințate lui, le trimite la Consistoriu, la Februarie întâiu.

C) Și spre adăugarea venitului Bisericeilor, hotărâm ca de acum înainte, vânzarea lumânârilor să fie a Bisericeii nemîșcat și „două“ cutii: una a Bisericeii și alta a săracilor, iar alte cutii să lipsească.

Drept aceia în fieștecare Biserice să fie două lăchite, una pentru banii Bisericeii și alta pentru banii săracilor, amândouă cu cheia sameșului și cu pecetea preutului, unde se vor păzi banii bisericești și banii săracilor și din soma Bisericeii nici sameșul fără de preut, nici preutul fără de sameș și fără Epitrop nu vor putea face nici-o chel-

tuială, însă și amândoi mai mare cheltuială de cât a cumpăra lumânări și unt de lemn, a plăti prescurile și vinul pentru sfânta Liturghie și alte mărunțuri, macar că și toate acestea sunt datorii a le însămma în cartea cheltueelor, iar de se va întâmpla vre-o trebuință de a face vre-o deosebire și mai mare cheltuială, sunt datorii a arăta Protopopului și Protopopul cercetând de ce bună seamă este trebuință de acea cheltuială va da voe. Iar din banii săracilor nici o cheltuială să nu facă, ci păzându-i până la sfârșitul anului să aibă a-i trimite la Protopop, iar Protopopul la Logofetia Mitropoliei cu obicinuita arătare va trimite acest ajutoriu.

D) Va avea datorie sameșul împreună cu preutul ca cerșetorii, calicii, atât cei cu cărți cât și cei fără de cărți, să nu umble prin Biserici supărând norodul și împiedicând evlavia și rugăciunile, ci să șadă numai la ușa Bisericeilor, pentru că acolo mai cu lesne vor primi milostenia de la cei ce se vor îndura și fără de nici o supărare.

E) Macar că obiceiul a îngropa morții lângă Biserici în orașe și sate este stricătoare sănătății oamenilor, care nădăjduesc că cu ajutorul lui Dumnezeu și după înțelepciunile celor mai mari ocărmutorii politici cu vreme se va pune la o mai bună rânduială îngroparea morților, iar până să va mităhărisi îngroparea celor repotași pe la Biserici, să aibă Preoții grijă ca gropele pentru morți să se săpe nu mai puțin de câte un stâmpen adâncime în pământ, căci fiind trupurile moarte în fața pământului, din putrezenia lor să strică văzduhul și pricinuește feluri de boale, care scurtează și viața oamenilor.

F) Spre a se împlini toate acestea de mai sus ponturi vor avea datorie Blagocinii, fieștecare în parte sa a pune la cale și a înștiința pe protopopul cinutului apoi protopopul primind înștiințarea de la toți Blagocinii, va trimite „report“ către noi, cum ac l'au pus în lucrare această bună orânduială și să aibă a cerceta Blagocinii de se urmează întocmai după așezare și care se vor afla neascultători și împotrivitori, să arăte către Protopopul și nesupunându-se nici protopopului, să aibă al trimite la report aceia la Consistorie.

S'au dat la Iași din Mitropolia Moldoviei, unde este scaunul nostru. La anul (indescrifabil) Februarie (aprox. între 1700—1800)

Descrifat de Cesar Stoika, avocat din Orhei.

vom duce la bun sfârșit. Să fim fiecare la locul nostru și să ne facem datoria până la sfârșit, acolo unde suntem și așa vom ajunge din zi în zi mai bine. Să nu cerem lucruri cari nu se potrivește cu puterile noastre, căci vom avea numai necazuri de pe urma acestei dorințe, iar pe un comandant de oaste, sau pe un cărturar îi vom pune să se cere lanurile de grâu și să cosească livezile cu fân, vor fi nemulțumiri cu toții. Cei din urmă nu se vor întoarce cântînd după o zi de seceriș, în arșița soarelui și nici nu-și vor da seama de cântecele miilor de păsărele, care se ridică din lanurile de fân pe care le cosească, și nici plugurarul devenit mare cărturar nu va fi mulțumit în noua lui meserie, undu nu va simți nici o plăcere.

De aceea e bine să stea fiecare la locul lui și să muncească acolo unde se găsește și unde a învățat să muncească, și să-și îndeplinească datoria așa cum nu se poate mai frumos. Atunci va simți fiecare adevărată plăcere a munci și va ajunge să fie stimat de toți. Iată cum trebuie să alergăm fiecare spre mai bine.

Dr. I. Glăvan
Asistent la Universitatea din Cuij

Din scrisorile războiului.

(Subt o floare frumoasă, făcută de mâna scriitorului.)

I.
Primăvara se ivește,
Floricea înfloreste,
Dorul că mă mbătrânește.
Dor de părinți și surori
Și de grădina cu flori.
Dorul meu e numai dor
Nu-l pot spune tuturor...
Du-te, carte, sănătoasă,
La părinții mei de-acasă,
Și li spune bucuros
Că ghiță e sănătos
Și mi ad-o veste frumoasă
Dela mine de-acasă.

II.
Iți scriu, măică, Iți scriu carte
De prin tabere departe:
Carte mândră de Moldova,
Numai flori e toată slova.
Gând de voi acum mă bate
Și mă'nchin de sănătate.
Mai trimet pe sfânta Iudă
La tot satul voe bună;
Mândrei, îl trimet pe stele
Toate darurile mele.
Pe la noi, ca pe la oaste,
Subt pământ și pe subt coaste,
Tot ca serpii ne țărâm,
Ne batem, ne omorâm.
Ieri a fost bătaie mare,
Foc de moarte până'n zare,
Infanteria 'n nainte,
Unde-i focul mai fierbinte.
Și'n spre graniță, din zori,
Am pornit de patru ori.
Tu feciorul nu fi l teme,
C'asa m'am deprins din vreme:
Nu mi-s grele oțelele,
Nici mă strâng curețele,
Dar mi-o dor așa de voi,
Și de casă și de noi,
Și de frunza din zăvoi...
) Vezi și „Neamul Românesc“ an. XIII. p. 124.
Din culegerile Preot
D. Furtună.

Crăciunul

Moșneag cu argint curat în plete
Sosit-ai iar la poartă
Ne-ai aduci în brațe-un Copil-Sfânt
Care de grijă ne poartă.

Imn

Să vie copiii, să vie,
În salturi vioaie, 'mbuestre,
Sub scutul credințelor mele
Învinge-or și neaua și gerul;
Ridică-se pocnet de bice,
Plesnească fășii de căpestre...
Să hăuie satul: pe uliți
Răspundă'n semnle străjerul.
Să vie copii cu duimul
În noaptea durerilor sumbre,
Să-mi cânte în cor tenebre
Și imnuri cu florile daibe...
Sub lună, 'n poleiu-i, să-mi pară
La geamuri o ceață de umbre,
Încez zornăind clopoștii
Cum clincă'n bănuții din salbe.
În noaptea vegherilor crude,
Când toate-amintirile-s treze,
Oprăscă-se-a drumu-le-o clipă
Să-mi bată la prag sorcovarii.
De-or prinde în viers să se'ntrăcă,
Adânci bucurii să-mi urze...
Și-or rade cetașii spre mine'n
Căciuli zuruind creșării.

Imn

Să vie copiii, să vie,
În salturi vioaie, 'mbuestre,
Sub scutul credințelor mele
Învinge-or și neaua și gerul;
Ridică-se pocnet de bice,
Plesnească fășii de căpestre...
Să hăuie satul: pe uliți
Răspundă'n semnle străjerul.
Să vie copii cu duimul
În noaptea durerilor sumbre,
Să-mi cânte în cor tenebre
Și imnuri cu florile daibe...
Sub lună, 'n poleiu-i, să-mi pară
La geamuri o ceață de umbre,
Încez zornăind clopoștii
Cum clincă'n bănuții din salbe.
În noaptea vegherilor crude,
Când toate-amintirile-s treze,
Oprăscă-se-a drumu-le-o clipă
Să-mi bată la prag sorcovarii.
De-or prinde în viers să se'ntrăcă,
Adânci bucurii să-mi urze...
Și-or rade cetașii spre mine'n
Căciuli zuruind creșării.

G. Bobel

Spârșenia

Este un rău care s'a numit rău. Este răul care vine cu sgomot asupra omului, dându-i de știre și înștiințând pe cei care-s lângă el. Astfel, se săvârșește într'un sat vre-un furt, sau tipă vre-un beșiv, se adună lumea pe drum, îndatu nu s'aude de cât vorba: e rău, și vino-vății își fac un renume rău.

Dar este și un rău care e numit bine. Este un rău ce se bucură de-o bună reputație, un rău deghizat, un rău onorat, care are drept de încetățănire în multe localități, un rău care încetșor și în mod secret, cotropoște sufletul: un rău pe care sfânta Scriptură îl numește idolatrie, rădăcina tuturor relelor: sgârșenia.

Când se vede un bătrân trăind într'un hambar, lipsindu-se de hrană pentru a-și aduna în saltea sa de pae sau în vreun vechiu ciorap, o comoară, se zice: „iată un sgârșit urcios.“

Da... dacă avariția s'ar arăta totdeauna sub formele cele mai păcătoase, toată lumea ar resping-o, însă pentru a fi primită în case, ea se prezintă onestă și moderată. Se numește prevedere, atunci când cineva spune așa: trebuie să mă gândesc la bătrânețe, deaceia strâng bani. Ea se numește onestitate, când cineva zice: trebuie să-mi conduc afacerile în mod cinstit.

Se numește iubire părințească: trebuie să mă gândesc la copii pentru ca să le las ceva, — zic părinții. Și astfel, îmbrăcată în haina virtuții, ia ține cel dintâi loc, astfel că se va putea zice de un oarecare: „acesta-i un om cum se cade, — are atăta pământ...“ Sau: „Iată o familie bună: are mulți bani.“

Acest om răvnește fănaful vocinului său, fănaful face 1500 lei pentru el, dar bietul vâcin e strămător de bani, va fi obligat de nevoie să facă toameala, și cumpărătorul amator rabdă, rabdă, pentru ca să profite de nevoia vecinului și să aibă fănaful sub valoarea lui.

In fine, îi ia cu 1000 lei, însă nu înscrise pe act de cât 800 lei pentru a cruța cheltuielile de înregistrare. Oare omul acesta se simte că-i avar? Oare va fi socotit ca avar? Nu, în ochii săi și în ochii întregii lumi, el trece drept un om careși înțelege bine afacerile.

Cutare familie este desbinată, demult timp frații și surorile nu mai vorbesc unii cu alții. Știți pentru ce? Pentru că, la împărțea de după moartea tatălui, au avut o ceartă în privința unui dulap pe care fiecare voia să-l aibă.

Și între cei doi oameni care se privesc rău (amândoi sunt cizarii) este gelozia meșteșugului, — altă manifestare a avariției, care face ca ei să se urască.

Astfel că sgârșenia stăpânește fără întregi închizând și împetrind inimile, făcându-le nesimțitoare față

de tot ce este nobil și generos. Spuneți-le să susție lucrul Domnului, bisericile, școlile, spitalele, orfelinatele, azilurile etc. ei răspund „avem destul de dat celor de prin prejurul nostru“.

Vorbile de adevărații săracii dimprejurul lor, ei obițcează: „sunt niște leneși, să muncească și să economisească ca noi și ca alții, a le da, însămă a încuraja vinul.“

Și astfel cea mai mare parte din lume are o inimă împetrită față de orice faptă bună. O singură plăcere are — să strângă bani.

N'fericiților, dar credeți voi oari că ați strâns fericire, pace, dacă ați adunat multe bogății?

Face oare să vă chinuși atăta pentru bunuri care sunt așa de trecătoare? „Nebunule!“ a zis Isus u-nu bogătaș sgârșit „în noaptea aceasta sufletul tău va fi luat de la tine și cele care le-ai strâns cui vor rămânea?“

Ahl credeți-mă, că veți fi mult mai fericit dacă veți smulge din inima voastră sgârșenia uricioasă și o veți deschide ca să intre în ea iubirea. Câte sunt de făcut Doamne!

Bătrânul Toaderaslăb, nimeni nu-l mai ia la muncă acum. Dar odată putea munci și și-a muncit mult. Ia-l și acum pe lângă tine, nu-l asvârli pe drumuri, dă-i să mănânce o bucăciță, plătește și lui pe cât munceste.

Văduva lui Gheorghe e urmărită de-o grea datorie, plătește-o tu, căci Dumnezeu vede că dai din cele ce El ți-a dat. Orfanul Vasiliță plânge pe drumuri, desbrăcat, fără mângăeri, îmbracă-l și poartă-i de grijă să poată merge și el la școală. Când vine vreun călugăr sau doi tre creștini cu condica de milă pentru ridicarea unui locaș sfânt, dă cățiva lei cu toată inima, căci o biserică deschisă însămă atâtea suflete mântuite. Când ți se arată o listă de ajutor pentru o clădire de școală, dă cu toată inima căci dai pentru lumina celor întunecați etc.. Totdeauna când sgârșenia ți-ar șopti la ureche că 5 franci este prea mult, tu dă 10 lei. Gândește-te că Mântuitorul este numai iubire; El s'a dat cu totul pentru lume.

Cum vei putea tu să fii fericit în cer unde totul este iubire, dacă tu n'ai iubit cățuși de pușin pe nimeni cât ai trăit pe pământ? Numai când mila va avea loc în inima ta, numai când faptele bune, vor îmbogăți sufletul tău, numai atunci îți va putea zice Isus la vremea judecării: vino, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune întră întru bucuria Domnului tău.

Traducere din franzește de

Preot P. Chirica
Misionarul Mitropoliei Moldovei

uliță o cere Gheorghe numai într-pizmă, ca să nu poată lon a fac gardu, de a-și pune bucate.

Apoi iar ziserăm lui Ion, pentru ca să nu mai umble prin judecâți, să mai lase ceva din locul lui și, pentru ca să lipsească locul dintre ei, să-și îndupleca. Iar Gheorghe tot nemulțumindu-să, spre a să împacă aici în fața locului, după cum am zis mai sus și care judecătă cu cheltuială, găsım cu dreptate, ca să-și jînă întocmai cum au căzut sfoara: a patra parte, unde s'au pus și piatră semn, cât și ulița numai una, după cum s'au zis a merge cumva vrea cu caru, cum și vreo trei patru pruni ce i s'au semănat estimpu și cad pã moșia lui Ion, să și-i scoată și să-i pue pã moșia lui.

Noi, după a noastră chibzuire și alegere la fața locului, ne-am silit a-i împacă și neputându-i, s'au sorocit ca la 1 Mai, să se afle amândouă părțile la cinstita judecătorie, spre a să înfășia la judecăt. Ieart 1832

Ai cinstitului prezident

preaplecatu slugi,
Popa Coman ot Dragoslavele

Micu Arsu
Neculae Cătoiu (aleșii satului
lon Județu)

Ce bine și frumos ar fi, ca și astăzi, după trecere de aproape 100 de ani, să ia ființă în fiecare sat aleșii de odinioară, cari să mijlocească împăciuirea celor ce, socotindu-se nedreptățiți, pornesc pe drumul spinos al judecării!

Preot Ioan Răuțescu
Dragoslavele—Muscel

Dări de seamă

Buletinul No. 2 al Seminarului de Pedagogie teoretică, condus de profesorul G. G. Antonescu dela Universitatea din București și al Bibliotecii Pedagogice a Casei Școalelor 1925—1926. București, editura Casei Școalelor, 1926. 480 pagini.

Descălii mai bătrâni simțim o bucurie, care crește din an în an, văzând activitatea tot mai roditoare și la noi pe terenul Pedagogiei. De unde mai înainte, Casa Școalelor ne da în publicațiunile din ramura aceasta numai traduceri, și acestea foarte necesare, de cățiva ani editura ei cuprinde din ce în ce tot mai multe lucrări originale întemeiate parte pe publicațiuni străine, parte pe cercetări proprii. Avântul acesta e a se mulțumi m-ales Seminarului de pedagogie teoretică condus de dl G. G. Antonescu, prof. la Universitatea din București, în acest Seminar se dă îndeosebi tinerimii, metoda de lucru, „care nu se poate căpăta decât prin studiul conștiințios și sistematic — în cursul unui an întreg — al unei importante probleme pedagogice prezentând și un interes de actualitate“.

Rolul muncii de un an îl evidențiază apoi Buletinul, care e al doilea și ne arată, că în anul trecut școlășii problema studiată a fost Individualismul în pedagogie. Studiul introductiv e al dlui prof. G. G. Antonescu, tratând importanța pedagogică a studiului individualității, indicile, de cari dispunem în privința aceasta, nevoia experienței și aplicabilitatea principiului respectării individualității, scurt: teoria și practica.

Partea teoretică cuprinde cinci studii făcute de studenți universitari sub conducerea d-lui prof. G. G. Antonescu, și anume: 1. Individualismul de Montaigne și Rabalais, 2. Individualismul la Rousseau, 3. Individualismul la Goethe, 4. Individualismul la Ellen Key și 5. Individualitate și personalitate în pedagogia modernă.

Dacă nu așa fi silit de îngustimea spațiului, de care dispun la această foaie, să mă restrâng ar fi făcut cu plăcere o analiză mai amănunțită a acestor studii, cari nu au să interesez numai pe dascăli de meserie, ci pe orice om cult, căci cuprind pagini și de adevărată istorie culturală.

Partea aplicativă dă întâiu lămuri clare în privința utilizării școlii pentru observarea individualității școlărilor (starea civilă, referința școlară și însușiri fizice; însușiri sufletești — activitatea intelectuală, enfivitatea, voiața și însușiri disciplinare și morale), apoi urmează diile următoare: 1. Aspectul fizic individualității. 2. Aspectul lectural al individualității. 3. Aspect emotiv și volițional al individului. 4. Aspectul general al individului și 5. Anomaliile individualității.

Prețul Buletinului redus de stabilit de Casa Școalelor face posibilă procurarea acestui pentru orice educator. De și recomandăm mai ales tutu căililor, de orice grad.

Victor Lazăr, profesor

SPRE MAI BINE

Fiecare dintre noi are un scop în viață: să trăiască și să pună la adăpostul nevoilor pe ai săi, să ducă o viață cât mai lipsită de necazuri. Fiecare năzuiește spre mai bine —

In timpurile grele în care trăim, grele nu numai pentru noi românii, ci pentru toată lumea, ba am putea chiar zice mai ușoare pentru noi decât pentru multe națiuni, ni se pare că din zi în zi o ducem mai rău.

In toate locurile se vorbește de necazuri, toți ne plângem de timpurile în cm ajuns să trăim, ne e teamă că nu vom avea cu ce ne hrăni și că nu vom avea un pat unde dormi.

Și pentru ce atâtea văicăreli? Trăim în adevăr zile atât de triste în cât să putem plânge ziua de ieri? Vedem viitorul neamului atât de întunecat ca să ne pierdem orice speranță în noi și în neamul nostru?

De sigur că nu. Putem susține tocmai contrariul: Trăim zile mărețe, pe care mulți dintre înaintașii noștri ar fi dorit să le trăiască și pe care poate nu le vor mai trăi, în toată frumusețea lor, nici urmașii noștri. Trăim în zilele când Dumnezeu ne-a adunat pe toți frații la un loc, când ne-a dat întreg pământul strămoșesc să-l îngrijim și să-l facem să rodească, trăim zile în care nu mai avem nimic de dorit, de cât ca neamul nostru să înflorească, prin munca noastră a tuturor.

Și atunci să ne întrebăm din nou: de ce fimțim mereu să mergem spre mai bine și ni se pare că n'o să ajungem niciodată la această ființă. Toate acestea pentru că ne-am obișnuit, de câțva vreme încoace să alergăm după lucru pe care nu le putem ajunge și să dorim ceea ce nu se poate. Prin urmare toate necazurile ne vin dela noi și noi le mărăm din zi în zi.

Poporul nostru, în înțelepciunea lui, a zis că fiecărui li stă bine la locul lui și noi, cari ne-am deprins să nu mai ascultăm frumosele sfaturi ale poporului, am nitat și de acest lucru. Iată de ce dorim mereu să ajungem mai bine și nici

nu ne uităm că unde suntem e destul de bine.

Războiul cel mare și greu pe care l'am purtat a făcut pe mulți să se îmbogățească, desigur în mod necinstit. Cu toții îi știm și îi disprețuim pe acei ce au alergat după îmbogățiri, pe când noi înțeam piept dușmanului, care doria să ne subduje. Cu toate acestea foarte mulți dintre noi, mai slabi din fire, își pierd vremea gândindu-se la îmbogățiri și dorind să fie și ei la fel. Și dacă ar face fiecare socoteala ar vedea fiecare că are și el un frumos loc, acolo unde este pus. Pentru ca să ajungă mai bine, acei ce au în gând aceste lucruri, nu se dau în lături dela umilințe, dela fapte rușinoase și chiar de și-or ajunge scopul urmărit, vor pierde totuși mult, vor pierde cinstea.

Am văzut pe unii dintre noi că au ajuns în Sfatul țării și atunci ne-a fost ușor să râvnim cu toții această înaltă demnitate.

Și-a lăsat învățătorul copilașii, cari se adunaseră în jurul lui să-i învețe carte, și a pornit după alegători cari să-l trimită în Sfatul țării; și-a lăsat preotul credincioșii fără păstor; și-a uitat medicul de frumoasa lui menire de a da ajutor celor ce sunt în suferințe; și-a părăsit judecătorul locul de cinste, de unde împărțea dreptatea în lume; și-au uitat unii din țărani de ogorul moștenit dela strămoși, l'au lăsat acoperit de burueni și au plecat și ei spre mai bine... Spre casa unde se făuresc legile țării. Și când toți aceștia au fost trimiși unde au dorit și au văzut că și acolo trebuie să muncești și mai ales când au luat seama că le e cam greu să stea să facă legi, celor ce n'au fost deprinși cu aceasta, toți au simțit o nemulțumire, așa că au ajuns la mai rău de cât au fost.

Da e bine să alergăm spre un trai mai bun și mai frumos, dar să facem lucrurile cu mintea limpede. Să nu ne umplem capul cu fel de fel de vorbe pe care le auzim, să judecăm totdeauna ceea ce facem și să nu ne apucăm de lucru pe care nu-l înțelegem și credem că nu-l

O încercare de împăciuire din 1832

In trecut, cele mai multe neînțelegeri dintre locuitori, erau pricinuite de nesocotirea dreptului de proprietate. Cei cari se socotiau nedreptățiți alergau la judecăt.

Acum aproape o sută de ani, stăpânirea luase chibzuire măsură cu neînțelegerile să fie cercetate mai întâiu pe aleșii satului, iar dacă aceștia nu izbuteau să mulțumească pe cei împicinăți, urma ca părțile nemulțumite, să se înfășeze la judecăt.

Erau orânduți ca aleși ai satului deobicei preutul și cu alți doi sau trei săteni dintre cei mai chibzuși și mai de treabă și cari se bucurau de încrederea celorlalți săteni. În rândurile de mai jos se va da cuprinsul unui act vechiu, scris cu litere chirlice, din care se poate vedea cum aleșii satului Dragoslavele, jud. Muscel, au încercat să aducă la împăciuire pe doi săteni, cari aveau prigonire între dânșii, pentru hotarele proprietăților lor învecinate. Iată cuprinsul actului:

„Gheorghe zet! Coman Balint traseră la judecătă de împăciuire a acestui sat Dragoslavele, pã lon sin popa Stan tot din acest sat, zicând că are prigonire asupra numitului lon, pentru hotarul vecinătății cu garduri, ce au între dânșii și că se cunoaște impresurat și încă dela 1831 decând am cercetat această pricină și nu i-am putut împăca, căci lon, împotriva arătării lui Gheorghe, scoase de ne arată zapisele ce are pã acele locuri, unde au prigonire și mergând și noi, osibit și de alți oameni ce au mai fost în fața locului, întâiu văzurăm un zapis ce-i vinde un Radu Monoiu un petec de lor și zice că-i dă hotaru, din fundul casei bătrâne în sus, până în hotarul Socii, care hotar s'au găsit bun; și zapisul cu lit 7211 de ani 129 ce-i vinde iarăși un petec de loc popii lui Vasile Călugăru, ce l-au chemat pã mirenie popa Voicu, cu cuprindere până

în apă. Cu acest zapis al lui Orzan zice că au fost patru frați și el vinde numai partea lui, însă a patra parte, popii lui Vasile și dintr'acel popa Vasile rămânând un fecioraș, anume tot Vasile și apoi vinde acest petec de loc unui cumnat, Iaru Balintu, strămoș Floarii, soția acelu Gheorghe zet Coman Balintu, însă vinde numai până în dreptu casii, iar nu și dă la vale, până în iaz, adică până în apă.

Așa dar neputând lua seama a le descoperi pricina într'alt chip, scoaseră lon sin popa Stan un zapis al lui unchiuș lon Puică, tot fecior Radului Moroiu, frate cu numiul Orzan, vânzătoru mai sus numit și iar vinde alt petec de loc, lui Manole Grecu moșu lui lon, unde-i și este casa făcând pã acest loc și hotărăște prin zapis stânjeni unsprezece (1 ea) pul) zapisului 7255 de ani 85 și alegând întâi acești unsprezece stânjeni de 8 palme și un pumn, palma de om de mijloc, apoi am făcut sfoară și am tras peste toată moșia ce este de pricină și apoi i-am făcut în patru, ca să putem desluși cătă parte se cade lui Gheorghe, din a patra parte, după cum le scrie zapisele și găsirăm partea lui lon impresurat cu gardu de alăturia despre casa lui lon, cu un stânjen și trei palme și despre apă, curtea și grajdu lui Gheorghe, iarăși cade pã moșia lui lon, în cuprinderea zăpusului ce are la mână.

Dar fiindcă după vreme s'au schimbat drumu ce avea numiții pîntre casele lor, și pîntre iaz în sus și în jos, împrejurându-se drum de către mai mulți din săteni și moara s'au părăsit am găsit cu dreptate, ca să-i lase lon ulița lui Gheorghe, pã moșia lui drept în apă, cât va merge caru cu zece boi fiindcă lon să hotărăște cu Gheorghe pã de amândouă părțile și drumul fiind închis, care au fost vechiu însă numai o uliță despre apus d grajdu lui Gheorghe, iar nu și despre rășrit din sus de grajd, căci această

1) act — ginere.

Starea intelectuală a poporului român

Față de complexitatea problemelor actuale ale națiunii românești și care presupun o soluționare grabnică de către generația noastră, în vederea realizării unei atmosfere morale, naționale, care să fie în perfect acord cu spiritul de organizare al popoarelor de astăzi, — problema culturii naționale merită atenția cea mai binevoitoare din partea tuturor factorilor, cari se gândesc serios și profund la viitorul acestui neam. Starea precară a învățării, a științei de carte în masele largi ale democrației și muncitorimii noastre trebuie să dea în boldul tuturor, care știu să țină un condei în mână, de a socoti lupta împotriva analfabetismului, ca cea mai sfântă politică eroică, ce se poate duce în viață.

Cultura noastră de azi nu este decât o spoială periculoasă, în vederea creării unei profesii, față de cea care aprofundată, care duce la formarea unor caractere tari, ce ne dau pe acei oameni cu spirit public și cari formează temelia puternică a unui stat.

Țelul tuturor instituțiilor de cultură și educație, care se pot crea în cadrul societății moderne, trebuie să fie dărâmarea tuturor barierelor și obstacolelor puse, din cele mai vechi timpuri în fața educației. Azi, trebuie să se dea, înainte de orice preferință, în societate, copilului.

Iar, întrucât ne privește pe noi, românii, în organizarea învățământului de toate gradele, ar trebui să se țină seamă de acele condiții specifice, care precizează cadrul soluționării diferitelor probleme de cultură națională, în raport direct cu structura noastră socială și agrară.

Educația noastră cetățenească, începută în familie și continuată în societate, trebuie dusă în sensul de a spulbera această atmosferă de imoralitate, în care plutim cu toții, în cel mai scurt timp posibil, pentru a fi feriiți de acele zguduiri puternice sociale, în care au căzut unele popoare, la care moralitatea ajunsese o ficțiune. Trebuie să ne îngrozim la gândul acesta, și nutriți de cât mai mult idealism, să ne silim a face în lume cât mai mult bine, chiar aceluia ce ne face rău.

Soluționarea diferitelor probleme, care se înlănțuiesc și se influențează reciproc, nu poate fi atinsă decât prin muncă, care ne chiamă zi de zi, pe fiecare în parte, la postului lui.

Sacrificii și jertfa de muncă, ce o face singura foaie de cultură națională din Ardeal „Cultura Poporului”, trebuie să ne înalte sufleteste și strângând rândurile în jurul bărbatilor luminaiși și patrioți, ce o conduc cu cinste, să-i urmărim de sfintele sărbători ale anului nou, 1927, dănuire și prosperare în lupta intelectuală și morală, ce duce spre binele și fericirea neamului românesc!

Marin I. Georgescu
Institutul în Celaru

Să-l urmăm

În trecerea celor optsprezece veacuri ce s'au scurs în noianul trecutului, religia creștină ortodoxă a fost steaua polară după care s'au condus popoarele pe drumul mântuirii lor. Ca un far strălucitor ce conduce cu razele lui corăbierii spre țarm, religia creștină a vegheat, îndreptând popoarele pământului pe drumul adevărului. Era luptă! Idei se născuseră din zi în zi, ca să dea un drum pe care să meargă omenirea. Unele idei cădeau, veneau altele, cădeau și acestea până din spre răsărit odată a răsărit steaua creștinismului, născându-se împreună cu el și lumina lui Dumnezeu intrupat în om. Zorile mântuirii neamurilor au răsărit. Bucurie mare a fost în cer și pe pământ. Dar... relele au urmat și urmează mereu; răutatea oamenilor toade sufletul, invidia între popoare și între oameni mânăncă cu ei la masă. Ura aduce desbinare și egoismul tronează deasupra tuturor. Lupta frățească încă nu e distrusă, dorința de a stăpâni cât mai mult este boala secolului nostru. Individualismul este scopul vremii prezente. Totul pentru noi, nimic pentru alții. Din zi în zi se sfarmă și se distruge mărețul palat de cristal... Din zi în zi răul ia înaintea binelui. Din zi în zi minciuna pune perdeaua peste sfântul adevăr.

sunt sublimile învățături morale ale blândului Hristos, care odată, răsărind în noi, va răsări, El, pilda neamurilor — și atunci noi vom trăi în El și El va trăi în noi. De unde și cum? Să deschidem cartea sufletului nostru — și citind-o pas cu pas, vom auzi strigătul fermecător, auzit par'că din alte lumi „Eu sunt viața, iată voi fi cu voi până la sfârșitul veacurilor”. Eu sunt cel care am fost bătuț în cue pe Golgota pentru mântuirea voastră, Eu sunt cel care m'am răstignit pe cruce, Eu sunt cel care am suferit moartea și am disprețuit tortura, spunând răilor: „Iartă-i Doamne că nu știu ce fac”.

Blândul nostru Mântuitor prin puterea lui de a învăța și prin purtarea lui în viață, a fost în stare să împreune tot ce nu se putea împreuna: Putere și iubire, smerenie și bărbăție, cunoaștere de oameni și iubire de oameni — adevăr și viață.

D. I. Iliescu-Palanca.

Ghetele țiganului

Auzise Găman țiganul că la oraș toată lumea umblă încălțată cu ghete. Într-o bună zi, hai și el să vadă cum sunt alea. Mergând așa, tura-tura, iaca se'nâlnește pe drum c'un român, care ducea niște ghete 'n mână.

Cum le vede, Găman întreabă pe român arătând spre ele: — Da ba, românico, ce sunt aștea? — Ghete, țigane — răspunde românul.

— Ghete! Și ce faci cu ele? — Să mă'ncaț, măi țigane! — Să te'ncaț!... Da nu mi-le vinzi mie, românico? — Ți-le vând!

Și românul a cerut pe ele mai mult decât făceau, văzând pe țigan atât de prost.

Uitasem să spun că ghetele erau rupte și n'aveau talpă deloc, încât ori cu ele, ori fără ele, tot una era.

Țiganul vesel de târgul făcut, cu gândul în ce are să zică țigancii și dâncineii săi când l-or vedea, s'a pomenit în marginea satului — așa de repede mersese. Aci s'a încălțat cu ele și pornind mândru prin sat, să-l vadă lumea, își aruncă ochii îndărăt, apoi rade văzând urmele picioarelor sale: — Ha! ha-ha!... Cine dracu o fi prostul ăsta care umblă desculț, acum când și țiganii poartă ghete!

Ion Martin

Societatea pe acțiuni „Cultura Poporului”

Vedem că avem presă puternică și nu-i a sufletului curat românesc; vedem că avem întreprinderi mai financiare și economice și sunt ale neprietenilor; vedem că industria și comerțul sunt fagure de miere pentru toți străinii, — și totuși majoritatea românilor se înțeleptesc cu naționalism sentimental în loc să treacă la muncă asiduă și rodnică.

Trăim în vremea faptelor. La finanță străină, să opunem a noastră; la capitaluri străine a noastre românești; la întreprinderi de tot soiul, asemenea; la presa dela bulevard, presa de idei și la cultura străină cultura noastră proprie întemeiată prin școli, instituții științifice și altele.

„Cultura Poporului” a pășit la înființarea unei societăți pe acțiuni cu același nume cu scopul înfăptuirii unui Cotidian românesc și n'afară de luptele politice de partid. Capitalul societății e de 2 milioane lei.

O acțiune costă 200 de lei. Acei cari pricep binefacerile unei asemenea instituții sun rugați să contribuie cu obolul puțin ce-l au, — căci picătură cu picătură, se adună marea.

Avem nădejde în oamenii de bine și de fapte, căci tot se mai găsec în această țară.

La fiecare acțiune se adaugă 20 lei cheltuieli de fondare. Bani se trimit la Banca „Albina” Cluj, iar ziarului i se face cunoscut cât s'a vărsat la bancă. Numele acționarilor se vor publica în fiecare număr.

Suma din urmă Lei 150.320

Counst M. Voicu tacsator Vama Giurgiu 3 acf. „ 660

Sotal Lei 150.980

Multe și din toate Scara de aur. -- Ursitoarea

În timpurile străvechi, când lumea era bună și dreaptă, Dumnezeu făcuse dela cer până la pământ o scară de aur, pe care, din când în când stăpânul lumii trimitea un Inger ca să ducă porunci oamenilor sau să ridice la ceruri pe vreun drept credincios.

Pe atunci nu erau pe pământ nici boale și nici moarte. Oamenii trăiau fericiți având de toate din belșug, fără muncă și fără supărări.

Dar încetul cu încetul lumea s'a înrăit. S'au apucat de petreceri nesocotite, de chefuri și de beții. Când îngerul lui Dumnezeu venea pe pământ nimeni nu-i mai da ascultare. Într-o zi zoiul veni ca să ridice la ceruri pe un bogătaș; dar acesta zice îngerului:

— Dece nu ne lași pământul? oare nu vă ațunge cerul? Lasă-ne să trăim cum vrem noi. Pleacă n'avem nevoie de tine. Și îngerul a plecat mahnit; dar după câteva zile a venit un altul: — Vino cu mine, eu sunt sănătatea.

N'am nevoie de tine. Pământul îmi dă tot ce-mi trebuie, n'am trebuință de cerul vostru. Ingerul s'a întors plângând în cer. Dar Dumnezeu care voia ca să vadă până unde merge încăpățănarea oamenilor a trimis iar pe îngerul boalelor.

— Eu sunt stăpânul boalelor, a zis îngerul, vino cu mine în cer. — Pleacă! nu v'am spus că nu-mi trebuie cerul vostru? Aici nu-mi lipsește nimic, de ce ași părăsi plăcerile pământesti ca să viii în liniștea și plictiseala cerului vostru? a răspuns îngâmfat bogătașul.

A plecat și acesta; dar încurând a sosit și cel după urmă:

— Eu sunt moartea. Hai! Cu mine trebuie să mergi. Și luând de mână pe bogătaș a plecat cu el pe scara de aur. Și Dumnezeu supărat a ridicat scara în ceruri.

De atunci și până azi omenirea e supusă boalelor și morții, și de vor trece încă multe veacuri și Dumnezeu nu va mai lăsa scara cea de aur pe pământ, căci lumea se face din ce în ce mai rea.

Ursătoarele.

Se spune că în a treia noapte dela nașterea copilului, vin ursătoarele și îi ursează, croindui drumul vieții. Toți spun că ursătoarele sunt în număr de trei.

În seara aceia moașa copilului pune pe masă, în casa părinților, fel de fel de obiecte, ca viitorul bărbat sau femeie să aibă în viață noroc de toate bunățiile pământului.

Toate lucrurile acestea se pun a doua zi în scaldă copilului.

Multe povești s'au sorocit pe seama acestor trei femei ursătoare, și din care, dacă voii să mă ascultați, vă voi povesti și eu câteva.

1.

Odată o femeie a născut un copil și când au venit ursătoarele la fe-reastră, ca să urseze, femeia era deșteptată și a auzit ceace a spus, cea din urmă ursătoare:

— Copilul acesta va trăi cât tăciunele acela din sobă.

Femeia, auzind vorbele acestea, repede a tras tăciunele din sobă și l-a pus în lădă.

Copilul a crescut mare și s'a în-surat, dar mama lui neavărât de lu-cru, s'a apucat și-a spus rorei-sale cum stă chestia cu cărbunele din lădă.

Într-o zi într-o cauză oarecare, bărbatul s'a certat cu tânăra lui soție, ba se spune că ia dat și câteva palme. Această, mâniată foc, nici una nici alta, a luat tăciunele din lădă și l-a svărțit în sobă.

Când tăciunele a ars, omul nostru a căzut jos și a murit.

Iată dar cum s'a împlinit zisa ur-sătoarelor.

2.

În vremuri vechi, când lumea era mai bună și mai cu credință în Dum-nezeu, Tatăl nostru ceresc și cu sf. Petru coroborau pe pământ, făcând mult bine și ușurând multe necazu-ri.

Într-o noapte au poposit sub chi-pul unor moșnegi bătrâni, la o casă unde femeia născuse un copil.

Peste noapte au venit ursătoarele și-au ursat. Au spus cele dintâi ce-au spus, dar a treia a zis:

— Băiatul acesta când va fi mare va cădea depe cal într'un rău și se va ineca.

Dumnezeu care a auzit ursarea, a cerut omului ca să-i boteze copilul și ca să facă cumva să-l scape de zisa ursătoarelor.

A trecut mult timp și copilul s'a făcut flăcău mare și voinic, frumos nevoie mare și a plecat ca să se în-soare. Dumnezeu, care îi era naș, a venit și el la nuntă.

Când se întorceau, în chioțe și cântece, dela mireasă spre casa mire-lui au sosit la un părau. Mirele, cum e el de obicei întotdeauna sfătos, o porni înainte ca să treacă pârăul; dar Dumnezeu îi zise:

— Fine, date jos depe calul tău și urcăte pe cal, la spatele lui Petru.

— Bine nașule!

Și mirele, dându-se jos după ca-lul său, s'a urcat pe cal la spatele lui Sf. Petru, care știa ursita flăcău-lui, a dat pinteni calului ca să treacă pârăul în fuga mare; dar în mijlocul pârăului calul s'a poticnit și mirele căzând în apă, s'a înecat.

Toți au rămas înmărmuriți, dar Dumnezeu, care de data aceasta nu voia ca să facă pe placul ursătoare-lor, a întrebant pe mireasă:

— Vrei tu fină ca să dai din via-ța ta cățiva ani mirelui?

— Da, nașule!

— Ei, bine! tu aveai să trăești optzeci de ani, căci așa stă scris în cartea vieții dă din ei patruzeci.

— Bine nașule.

Atunci Dumnezeu a ridicat mor-tul de jos, i-a dat duh din duhul său și viață din viața miresei, și l-a înviat. Nunta a pornit mai de parte, au petrecut la casa mirelui o săp-tămană încheiată și apoi s'au dus fiecare la treburile lui; iar tinerii au trăit amândoi ani mulți și fericiți și poate că trăesc și azi, dacă nu s'ar fi împlinit cei patruzeci de ani.

3.

Se povestește că odată au ursat pe un copil nou născut ca toată viața lui să fie un bețiv de frunte; dar mama lui știa totul, căci nu dormea când au venit ursătoarele la fereastră.

A curs vreme multă și flăcăul s'a făcut frumos și voinic, nevoie mare; dar ce folos că era un bețiv de frunte. Bea de speria o comună. Tot ce-i cădea în mână ducea la cărciumă și da pe băutura.

Mama sa, care vedea că singurul ei copil, este un stricat și jumătate, porni într-o zi la drum ca să gă-sească pe Dumnezeu. N'a mers ea mult și s'a întâlnit în cale cu un moșneg cu barba albă.

— Bună vremea moșule!

— Multumesc dumitale, lelițo; dar încotro?

— Mă duc ca să întâlnesc pe dum-nezuți și să-l rog ca să-mi îndrepte băiatul, care e un bețiv de frunte.

— De! femeie! zice unchișul, dacă ursătoarele l-au ursat așa nici Dumnezeu n'are ce-și face.

— O! nașule, atunci ași vrea mai bine ca să moară decât să-l mai văd în halul ăsta.

— Asta o poate face Dumnezeu! Moșul a pierit apoi; iar femeia văzând că cel care-i vorbise nu era am de rând, s'a întors acasă. Aci însă a găsit pe flăcău mort. Venise beat dela cărciumă și împiedecându-se de scară, căzuse cu fruntea de pragul ușii, rămânând mort pe loc.

D. Diaconescu-Dăești

Sfîntirea unui locaș al Domnului

Locuitorii din satul Rogoaza de multă vreme răsăseră fără un locaș unde să se închine și să se roage Domnului. Timpurile grele ale răboiului cu multele rele căzute peste poporul nostru, au stricat și puținele așezăminte ce își luară ființă în timpurile dinainte de anii durerii.

Trecute aceste timpuri de restricție, când pe cerul țării noastre răsărea aurora timpurilor bune și de bucurie, sufletul celor din Rogoaza se și îndreaptă către Domnul și cei o mână de oameni din satul amintit mai sus împreună cu credincioșii din satul Fofaza, hotărâsc cu toții a înalța casa Domnului. Așa în anul 1923 încep lucrul și în 1926 îl sfârșesc. Găsesc de cuviință de a arăta aici laudele aduse de unul de față faței rogozenilor în revista „Cronica Romanului”.

În 1923 cei 120 de capi de familie din satele Rogoaza și Fofaza parohia Scărișoara com. Corbarca jud. Tecuciu, formează comitet pentru zidirea bisericii. O străduință aprigă pornită din cea mai fanatică credință, lupându-se cu mari nevoi — de secetă — sătenii isbutesc să termine sf. locaș în 1926 iar la 30 Maiu a. c. l'au sfințit. Evident este hârnicia comitetului în frunte cu venerabilul preot Georgehe Micu, care ajutorat de neboseala bătrânului Vasile Boureau și a celorlalte membri din comitet care au înflă-cărat poporul ce nu a văzut pedici

pentru ridicarea scumpului lor locaș Biserica Sf. Georgehe și Sf. Dumitru. Nu-s cuvinte pentru a lăuda fapta rogozenilor și a fofezenilor, Sfințirea s'a săvârșit de P. S. Arhiereu Ilarian Mircea înconjurat de profeți din Tecuci și Roman, luând parte peste o mie de credincioși. P. S. Episcop cu această ocazie a dat părintelui Micu rangul de Econ.

Sandu Scărișoarea

Cuvinte de Crăciun ale unui țaran

Cu cât rădăcinile prind mai tare în pământ cu atât și roadele sunt mai frumoase.

Noi țărani de nu vom sprijini ziarul „Cultura Poporului”, va fi rău de noi ca nație de român getbeget.

Noi țărani suntem la număr cel mai mulți, dar ce folos fără vlagă de știință. Să ne întărim cu știința care este „Cultura Poporului” ce culege vărurile sfaturilor celor bune și ni le trimite la ușile noastre.

Arma țaranelor „Cultura Poporu-lui” trebuie sprijinită de țărani. Să trăiască arma țaranului din timp de pace „Cultura Poporului”.

Țăranul Costică V. A. Tas ie din Răducăneni jud. Fălciu

Rugăciune.

Hulit sunt, Doamne, fără niciun crezământ,
Hulit de frații mei și fiții Tăi, Părinte...
Și n'treaga-mi năzuință, cântecu-mi fierbinte,
Mi-au fost priile de sbucium numai... pe pământ.
De-atâteaori din luptă am leșit răpus,
Purtând pe umeri doar fășii de rupt liniștii:
Invins, uitând neblânzitul meu orgoliu,
Mi-am înălțat privirea către Tine, sus!
Sub pălpărite de lacrimi siderale,
Eu am uitat adesea că mă doare lutul...
Și timp îndelungat, Stăpâne, tot avut
Mi-a fost umirea'n fața bogăției Tale.
Atotputerniciei Tale — acum mă dăru
Și când de-asupra-mi fulgerele s'ori stărni,
Cu dreapta-Ți, Tată, să mă sprijin dacă o fi
Ca depe calmea de lumină să mă năru.

G. Bobei.

UNA-ALTA

ÎN SALA PREFECTURII din Cluj, în ziua de 15 Decembrie s'a deschis expoziția de pictură a d-lui profesor Ion Isac. Expoziția va fi deschisă până la 8 Ianuar 1927.

Comitetul central al „Astre” Sibiu mai având de distribuit un număr de abecedare pentru analfabeții adulți, săraci, — domnii învățatori și profeți, cari s'au hotărât să țină cursuri pe seama acestora, să se adreseze Asociației „Astra”, Sibiu, Str. Șaguna Nr. 6 pentru ca să fie împărțite după posibilitate cu abecedarele necesare.

P. S. Sa Mitropolitul Nectarie al Bucovinei a binevoit să trimită, „Culturii Poporului” suma de 300 de lei ca fond de ajutor; de asemenea și sf. sa preotul N. Troteanu din comuna Grigorești, jud. Botoșani, tot ca fond de ajutor o sută de lei. Față de asemenea indemn prin fapte, acestui ziar nu-i rămâne de cât să mulțumescă adănc sprijinitorilor ei cari înțeleg că fără o consolidare a presei cinstite românești, mergem spre prăpastie. Trebuie să avem o puternică presă creștină, culturală și națională. „Cultura Poporului” urmează acest crez. Sprijiniți-o cu toții căci foaia aceasta este hrana sufletească a voastră de toate zilele, fără care nu se poate trăi.

L. Ploesti pe terenul cultural se „muncește rodnic, s'a înființat „U-niversitatea liberă și populară” unde se țin cursuri de conferințari distinși. Comitetul acestei Universități se compune din d-nii: președinte D. Munteanu-Râmnic, casier dr. Aurel Popescu, profesor și secretari Traian Munteanu-Râmnic și V. Balosache. Numărul următor al „Culturii Poporului” va apare Duminecă 9 Ianuarie 1927.

Rog pe frații din America cine știe adresa Doamnei Fimia Alexandru Oltean născută Limbășan în comuna Mediaș județul T. Mică și plecată în America în anul 1921, să-mi comunice la ziar pe numele Elena David.

În aceste sărbători de o frumusețe rară pentru creștinism, împodobită în veșmintele minunate ale gândirii, „Cultura Poporului” intră în casele voastre, iubii cetitori. Aveți în ea un prieten sufletesc; și în mijlocul familiilor d-voastră ascultați și înțelegeți-i chemarea slovei românești, chemarea la o viață fericită a neamului. Din parte-vă nu vă rămâne de cât o faptă mică de îndeplinit: fiecare cititor să aducă doi abonați la foaie. Acest dar fiecare bun român trebuie să-l îndeplinească pentru susținerea „Culturii Poporului”.

Coafor de dame
Cel mai mare magazin
în toate specialitățile
IULIU MUSSA
CLUJ, Str. Memorandului 10

Dacă doriți să aveți IMPRIMATE
efține și frumoase, cercetați

Tipografia DACIA

Cluj, Caela Victoriei Nr. 7.

De la Căminul cultural „Inălțarea“

In ziua de Sf. Mihail și Gavrilă, s'a deschis activitatea culturală din acest an a căminului „Inălțarea“ din Poiana-Câmpina prin conferința dlui prof. Stoica Teodorescu-Câmpina, „Robul lui Mihai Viteazul în istoria neamului românesc“. Rezultatul moral foarte frumos iar cel material 560 lei venit net. (Anul acesta s'a pus intrarea 10 lei pentru particulari, 5 lei pentru membri și 2 lei pentru copii, pentru a se strănge fonduri în scopul procurării unui aparat cinematografic.

Duminică, 21 Noembrie, a avut loc a doua șezătoare cu conferința dlui doctor veterinar Ștefan Ionescu-Câmpina, tratând despre „Boalele transmise omului hrănindu-se cu alimente de origine animală“. Conferința a fost ținută într-o formă populară și cât se poate de atrăgătoare, producând multă mulțumire. Dl Dr. Ionescu a donat Căminului 500 lei. Dl I. Mateescu, secretarul și conducătorul activității culturale al Căminului i-a mulțumit în numele Căminului, pentru dragostea aratăată. Rezultatul moral minunat iar cel material 799 lei. Restul programului recitări și coruri susținute de școala primară și căminul de ucenici al „Astrei“, sub conducerea dlui Mateescu directorul școlii; C. Șicu conducătorul căminului ajutat de d. G. Panulescu și a dnei Marieta Marinescu învățătoare.

Duminică, 28 Noembrie sara, a avut loc a treia șezătoare d. Mateescu secretarul căminului a vorbit despre „Rolul căminului în viața satelor“, citind articolul „Lumea la sate“ din „Cultura Poporului“, considerându-l un far luminos, un isvor usecat de îndrumări bune și folositoare. S'a recitat din speranțe și din „La gura sobei“ de Stănescu. S'a citit din Pann și Stănescu, Snovae și povești de către elevii școlii primare cl. IV.

„Inălțarea“

Ruzultat moral mulțumitor, material 160 lei.

Duminică 5 Decembrie a avut loc a patra șezătoare și cea din urmă din seria de toamnă când a ținut conferința S. S. pr. Buzetianu, profesor de religie la liceul din Câmpina. S. S. a vorbit despre „Cel pe care-l așteptăm!“ Acela fiind Mântuitorul Isus, care vine în fiecare an sub forma de Moș Crăciun, aducător de bunătați, pentru cei săraci și nevoiași. A arătat cum era așteptat odată de toți creștinii și mai ales de noi românii și cum este așteptat azi, spunând că, așa cum ar trebui, cu inima curată și nevinovată, numai copiii îl mai așteaptă astăzi. Concluzia, să ne întoarcem la credința și obiceiurile creștinești și românești.

Conferința adresată în special copiilor, tratată cu nespuns talent de povestitor, a putut să țină încordată aproape o oră, atenția școlărilor.

S'a mulțumit frumos conferințarului și conform obiceiului, s'a cerut concursul și pentru viitor. Ceiace ne-a fost promis cu toată inima de sf. sa. Restul programului recitări și coruri.

Rezultatul material 174 lei, cel moral satisfăcător. Totuși, nu suntem pe deplin mulțumiți, și cu drept cuvânt, căci după o activitate de trei ani, poporul pe care strălucim să-l luminăm, se pare că nu-și dă seama de ideile ce ne călăuzesc și că i-ar conveni să-și petreacă timpul liber în altfel și în alte povești, mai ales că satul nostru îl în apropierea orașului Câmpina. Nu ne vom da înapoi pentru nimic în lume, vom merge înainte, pentru că știim piedicele, cunoaștem cauzele și sperăm că vom învinge, prin răpărire Cinematograful, (așa cum trebuie să fie) eredem că ne va veni într-ajutor în curând.

Mion Poiană.

Din Voinești (Vâlcea)

Cei ce au avut prilejul de a fi în ziua de sf. Nicolae la Voineasa, au trăit clipe de adâncă mulțumire sufletească.

Fiind ziua hramului bisericii locale Sf. Nicolae, în ajun s'a oficiat un serviciu religios — privegherea — iar a doua zi s'a oficiat sf. Liturghie după care a urmat un parastas pentru pomenirea viilor și morților voineșari. Atăta lume a luat parte la serviciul divin că biserica cea nouă era neîncăpătoare.

Intre timp s'au ținut mese peste tot în sala Ligii Culturale — din cauza ploii, altfel masa ar fi fost la biserică în curte — și la cari mese au fost așezați în primul rând, sătenii și străinii săraci, apoi la al doilea rând de mese (sala nu putea cuprinde de odată toată lumea aflată aci) cei mai mijlocii, și tot așa mai departe, și în urmă de tot frunții satului și... alergătorii.

Dar ce zic alergătorii, căci, alergătorii erau toți frunții voineșari cari se întreceau să servească la mese cu atăta bună voință cum rar am văzut.

Unii duceau pâinea, alții mâncare, alții băutură (1—2 pâhărele țuică de prune curată, 1—2 pâhărele de vin), alții ridicau vasele goale. Mulțumirile mulțimei îndestulată cu hrană bună și din belșug (ciorbă de crap cu orez, și crap prăjit) nu mai conțineau, din toate colturile săiei.

Și câtă mâncare n'a rămas încă! Părea că minunea din sf. Evanghelie cu cei 5 pești și 2 pâini, s'a repetat la Voineasa, spre mulțumirea tuturor, dar mai ales a inițiatorilor, că au putut împăca atăta lume 5—600 suflete, iar restul de bucate a fost împărțit a doua zi din nou la cel puțin 100 persoane, și iarăși din belșug.

Dispăruse de mult, de foarte mult timp vechea și frumoasa sa datină, de a face la hram, masă comună zisă de înfrățire, de iertare. Acum următorii îndemnul P. S. Episcop Bartolomeu, îndemn citit în o cârtică dela Sta Episcopice de Râmnic de unul din inițiatorii acestei vechi datine în Voineasa — 4—5 inși s'au luat curajul, au format un comitet adhoc și prin colecte benevole, în bani și lucruri în natură, în timp relativ scurt au realizat ceea ce părea că nu se poate face. Multă cinste se cuvine donatorilor, dar îndoită cinste se cuvine acelor cari pentru scopul acesta sfânt au uitat resentimentele personale, și au lăsat drum liber sufletelor lor să lucreze nestingherite pentru casa Domnului și ziua sf. Erarh Nicolae.

Și câte lucruri mari și folositoare tuturor nu s'ar putea face în Voineasa (și câte nu sunt de făcut: școală, casă parohială, sală de lectură, primărie, infirmerie etc.) și chiar la orașe dacă ce! rușine într'un an odată, toți românii am uita vrăbele dintre noi și am pune la cale lucruri de interes general!

Credința noastră este că această sfântă datină: masa de înfrățire, de iubire, odată reintrodusă în obiceiul poporului nostru de peste tot ținutul României, se va repeta în fiecare an, și voineșorii își vor da silința de asemenea ca să petreacă în aceeași regulă, în aceeași liniște sufletească ca și anul acesta și atunci vor fi siguri și de binecuvântarea Domnului, care a zis ucenicilor Lui: Or unde veți fi 2—3 inși sau mai mulți adunați la lucru bun, în numele meu, voi fi și eu între voi, binecuvântând lucrul vostru. Amin.

P. Droc.

Din Galați

Duminică 5 Decembrie dimineața a avut loc în sala teatrului „Miron“ o șezătoare culturală festivă pentru deschiderea ciclului de șezători culturale din iarna aceasta organizate de Liga Culturală, precum și pentru deschiderea cursurilor Universității Populare din Galați.

Dl Aurel Scurtu, președintele Ligii Culturale, în cuvinte bine simțite, a schițat activitatea Ligii în anul trecut, precum și programul de activitate din această iarnă, solicițând concursul tuturor bunilor români pentru înfăptuirea lui cu deplin succes.

Dl profesor Const. Calumschi, președintele Universității Populare „V. A. Urechia“, a arătat că această instituție din inițiativa particulară, pășește în al 8-lea an de rodnică activitate, datorită câtorva intelectuali de elită ai Galaților, cari pun tot sufletul și munca fără preget pentru luminarea masei poporului dornică de a se instrui; expune programul cursurilor anului școlar 1926—27, invitând publicul a frecventa aceste cursuri care vor avea loc în fiecare zi de lucru între orele 6⁰⁰—7³⁰ seara, în amfiteatru liceului „V. Alecsandri“.

A urmat apoi interesanta conferință a dlui avocat Nicolae Bălănescu, care a vorbit despre „Fascism“. Șezătoarea s'a terminat cu Imnul Național al fascismului „La Giovinezza“ cântat de corul Fasciei Galați a Coloniei Italiene.

Ateneul religios, dela biserica Sf. Vineri, sub conducerea vrednicului preot David Popescu și-a început iarăși activitatea pe tărâmul cultural religios. Duminică 5 Decembrie corul Liceului „V. Alecsandri“ sub conducerea elevului Panu din cl. VIII-a a dat răspunsurile Sf. Liturghii; iar predica a fost ținută de d. profesor Calumschi.

De remarcat că Ateneul religios „Sf. Vineri“ prin activitatea sa, atrage un număr mare de credincioși, din oraș de recreații sufletești.

I. Dimitriu

Știri din București

Duminică 5 Decembrie, dimineața s'a deschis congresul extraordinar al „Asociației generale a medicilor“ din întreaga țară, în vederea modificării statutelor, așa cum a arătat d. profesor Dr. Gheorghiu, președintele Asociației, în cuvântul de deschidere.

Tot în legătură cu această chestiune, făcându-se diferite propuneri, au vorbit în prima zi a congresului domnii dri: general Vicol, profesor Mezicescu, Preda, Petruș Niculescu, etc.

În seștița de după masă, s'a procedat la discuția statutelor pe articole.

În a doua zi a congresului, Luni 6 Decembrie, dezbaterile au fost mai interesante. În cursul dimineții s'a ales o comisie, care să susțină doleanțele medicilor privitor la armonizarea salariilor, alcătuindu-se un memoriu ce va fi înaintat guvernului.

După amiază, dl dr. Eraclie Șterian combate gestul medicilor cari acordă prea multă grauitate în consultații. La fel vorbește dl dr. Marius Georgescu și dl dr. Bogdanovici.

Contra părerilor exprimate, dl dr. Petruș Niculescu analizează cauzele cari au determinat consultațiile gratuite, spunând că nimeni nu poate să impună cuiva, refuzarea gratuității. Propune selecționarea studenților ce intră în facultatea de medicină, pe cale de concurs, ci nu limitarea locurilor, ceiace ar fi antiștiințific.

Dnii dri Titu Gane și profesor Gheorghiu sunt de aceeași părere.

Congresul a luat sfârșit la orele 6 p. m., când dl profesor dr. Gheorghiu a mulțumit celor de față, spunând că modificarea statutelor este făcută în folosul „Asociației“.

Cooperarea românească, imediat după înfăptuirea unității naționale, a început să se ridice la locul cuvenit într-o țară eminentă agricolă, cum e țara noastră. Tocmai pentru acest motiv, acum opt ani, a luat naștere în București „Academia studiilor cooperatiste“.

Duminică 5 Decembrie, după masă, s'au deschis cursurile acestei Academii, în prezența dlui Trancuș, ministrul muncii, care anunță întemeierea unei biblioteci cooperatiste.

Au vorbit dnii Titu Axente, directorul general al băncilor populare; Petre Grădișteanu, președintele consiliului de administrație al cooperativelor, etc.

La sfârșit dl Titu Axente a citit lista cu absolvenții acestei instituții.

Ioan Martin

Din Mercurea-Ciuc

În ziua de 2 Decembrie, dimineața, în capela ortodoxă din Palatul Prefecturii, a avut loc cu deosebită solemnitate depunerea jurământului învățătorilor. Noi numiți în învățământ. După aceasta a vorbit preotul ortodox Iancu Bărbat și preotul cat. Izidor Vlad, arătând fiecare însemnătatea aceluia săvârșit, iar revizorul școlar al județului d. Nicolae Comanici, un sincer luptător al cauzei naționale și un neobosit propagator al culturii românești, în câteva cuvinte a arătat noilor apostoli ai țării noastre, călea cea bună de urmat în direcția învățământului pentru răspândirea și progresarea culturii românești.

După terminarea solemnității a urmat o masă comună la restaurantul București, unde au luat parte peste 150 învățători în frunte cu d. Comanici, având ca oaspeți pe d. Colonel Georgescu, Comandantul Bat. 2 Pionieri de Munte din localitate, Vasile Dragu magistrat și președintele Asociației culturale „Astrea“ despărțământul Ciuc, preotul Iancu Bărbat și preotul Izidor Vlad, ș. a.

Cel dintâi a luat cuvântul d. Comanici, ca-e printre altele a spus, că sufletul dascălului român tare ca stâncile munților Carpați, s'a revărsat cu imbelșugare și pe pământul acestui județ, ce înainte cu 8 ani era absolut lipsit de cultura românească.

Se simte foarte însuflețit, spunând că la venirea d-sale în fruntea județului erau numai 12 învățători români, iar azi are o oaste de 150.

După amiază toți învățătorii s'au adunat la școala primară din localitate, pentru constituirea Asociației județene, care prin depărtarea președintelui și vicepreședintelui rămase fără conducător. S'a ales ca președinte d. M. Popovici.

O dorință arzătoare a învățătorilor acestui județ, ar fi împlinită, dacă d. ministru al instrucției ar satisface paragraful 159 al Legei învățământului primar, care asigură învățătorilor așezați în județ 10 hectare de pământ.

C. Ghiață.

Pentru cultura religioasă

De un timp relativ scurt, în satul nostru Obrejața (R.-Sărat) ne conduce sufletește inimosul și vrednicul preot Ioan V. Iordache.

La venirea tănărului păstor găsi chestiunea religioasă pe un plan cu totul nepotrivit năzuințelor sale. Cu toate aceste neajunsuri provocate din cauza schimbării dese a multor profeți, sf. sa nu disperă, ci se înarmă pentru realizarea cauzei alesele calități ale luminoasei sale minți. Lupta decisivă o declară în primele zile a muncii cu prisos, sădind cu multă pricepere în sufletele mulțimei rătăcite speranțe către bine. Zi cu zi viața satului luă porniri frumoase, întărind și mai mult dragostea spre noi orizonturi. Predica o întâlnești atât în localul sfânt, cât și la adunări pornite tot în același scop. Astfel în zilele sărbătorilor din urmă înțeleptul preot a rostit cu vorbe bine alese și pe înțelesul tuturor vechiul testament, urmând ca pe viitor să lămurească cu aceeași răvnă învățămintele celui nou. Mai mult decât fericita întâmplare face să auzi cântul în timpul slujbei, simți la fiecare clipă cum pleoapele și se lasă în seamă de rugă, iar sufletul se înalță a slavă până cîm știu unde. Ar fi creștinesc și frumos ca toți ai satului să nu lipsească dela aceste serbări religioase care au menirea de a deschide căile mântuirii, căile fericirii.

C. Georgescu—Obrejața

Scrisori Bărlădene

Două serbări școlare demne de toată atenția cititorului — chiar a celui mai plin de scrupule — au organizat elevii școlii normale „Fringelele Ferdinand“ în zilele de 23 Noembrie și 6 Decembrie.

Prima, de către elevii clasei a V în folosul societății de „Profilaxia tuberculozei“ de aci, iar a doua de către elevii cl. a VI pentru comemorarea aceluia care a fost Ion Popescu.

Reușita a fost foarte bună. Au fost unele momente, când s'a observat o adevărată întrecere de sine cum a fost de pildă în reprezentarea peselor: „Năpasta lui Caragiale și Sploana“, unde elevii participanți și-au depus tot sufletul și arta posibilă pentru a fi cât mai aproape de natural. Și au reușit spre lauda lor și mulțumirea noastră.

În afara reprezentării acestui două pesă, programul serbărilor a mai fost completat cu: conferințe, coruri, recitări, orhestă și dansuri naționale.

Un public foarte numeros a luat parte la amândouă serbări.

Duminică 5 Decembrie, Academia Bărlădeană și-a ținut în sala „Casei Naționale“, în fața unui restrâns auditoriu — asta datorită de bună seamă timpului urit — a doua șezătoare din anul acesta.

O conferință, care n'a întrecut tocmai cu așa mult marginile unei obișnuite lecțiuni de fizică — și cu care s'a deschis șezătoarea — a ținut profesorul C. Stobozan despre: Soare și Viață.

În rest, a urmat obicinuita lectură din opere originale și muzica „Ouartetului Academiei“.

În ropotele aplauzelor au citit dd. G. Totoveanu, dra Natalia Pașă, irezistibilul I. Palodă, Mircea Pavelescu și V. Damaschin. Au fost mult gustate traducerea din „Tefi“ a dlui Palodă și poeziile dlui Mircea Pavelescu din Curirelev: „Somnul Statuilor și Samson“.

O nouă expoziție de pictură s'a înfiripat, de curând, în sala „Casei Naționale“ și anume aceea a tănărului G. Portase.

Mă întreb: oare nu s'a prea grăbit d-l Portase când s'a hotărât să facă un asemenea pas? Și da! Și nu! Totuși, cred, era mai nimerit să mai fi așteptat câteva timp, și asta spre binele d-sale, fiindcă operele cu adevărat meritoase și pline de interes, sunt — nu cele timpurii — ci cele de mai târziu. Cele timpurii tot nebagate în seamă rămân chiar dacă în unele din ele s'ar găsi oarecari fărâme de talent. Iar dacă întâmplător sunt cazuri când și atari începuturi găsesc răsunet în fața publicului, apoi asta, el, — adică publicul — nu o face decât spre încurajare sau mai bine zis din toleranță. Și ce este mai dureros pentru un expozant, când un oarecare ia cum-părat o pânză spre a-l încuraja iar nu pentru că ar merita-o este tot aceea ca și cum i-ar fi cerșit sprijinul.

Sper că d-l Portase va fi înțeleș ceea ce vreau să spun eu prin aceste rânduri și la viitoarea sa expoziție va fi mai prudent.

G. Nedelea

Răspândiți Cultura Poporului

Dela Liga Culturală Lăpușata

În seara zilei de 12 Decembrie Liga Culturală Lăpușata, (jud. Vâlcea) a dat o frumoasă serbare culturală, în localul școlii. Primul cuvânt a fost rostit de harnicul învățătorii ai Ligii Culturale, care prin câteva cuvinte a arătat urtul obicei de a se danța la sate jocuri străine aduse dela orașe. De asemenea d. Gh. Al. Voinescu, unul din frunții luptători ai Ligii Culturale, a oprit cu desăvârșire a se juca, de cât numai frumoasele hore adevărat românești, luând și dsa parte la joc până la sfârșit, îndemnând a uita pe cele străinești.

Dr. H. Ionescu și Gh. Voinescu au spus diferite ghicitori, dând cărți celor ce au ghicit.

A fost o serbare din cele mai înălțătoare, și fiind grauit a venit mult public.

Regina la balului a fost aleasă harnica secretară a Ligii Culturale, dsoara Adelina Buică, învățătoare, căreia i-se datorește o mare cinste în Ligă.

A lipsit dl Virgiliu Nicolescu președintele Ligii, care a fost chemat în interes de serviciu la Lădați.

Cinste li-se cuvine dlor Virg. Nicolescu, Gh. Al. Voinescu și dsoarei Adelina Buică, învățătoare.

Delacerna

Cărți și reviste primite

În editura „Cartea Românească“ din București: Răsunarea privighitorii, poezii de Dan Ciocărlia. Preț 59 lei.

Culegere de proverburile sau Povestea Vorbei de Anton Pann. Preț 65 lei.

Povestea lui Făt-Frumos de P. Dulfu. Preț 42 lei.

Biblioteca „Cuvântul Parohiei, No. 1: Dumnezeasca liturghie a sf. Ion. Gurădeaur, pentru popor. Editura în comuna Salcia, jud. Dolj.

Falanga, anul 1 No. 7, București, str. General Berthelot No. 46.

Ritmul vremii, anul 2 No. 11, București, str. Plantelor 23.

Țara Noastră, anul 7 No. 50 Cluj, Piața Cuza-Vodă 16.

Alte zări d: P. Moșoiu, volum. Editura Biblioteca „Revisa Ideii“, București, str. Fluerau 28.

Lamura, anul 7, No. 11, București, str. Latină 10.

Muzeul etnografic Cluj, Fundația culturală Principele Carol, București.

Biserica Ortodoxă Română, anul 44, No. 10, pe Octomvrie, București, str. Antim.

Familia, anul 1, No. 7 revistă literară, Oradea Mare, str. Take Ionescu 42.

ABONAMENTUL

Pe un an 250 de lei. Pentru săteni, învățători, profesori, preoți, studenți, meseriași și muncitori 200 lei pe an.

Abonamentul se plătește înainte; se fac abonamente și pe o jumătate de an.

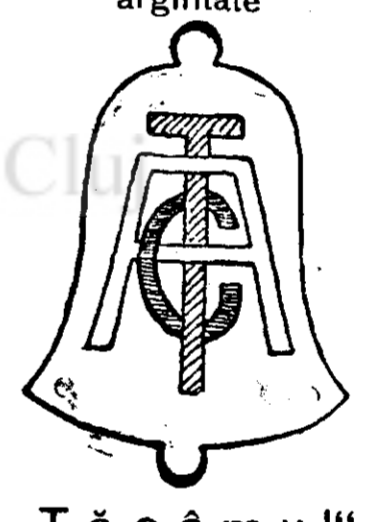
Pentru instituții financiare, biblioteci, cluburi și localități publice abonamentul este 4.0 lei. Pentru sprijinitorii foaiei minimum 500 lei.

ARON LAZAR
Croitor civil și militar

Prețuri modeste, servește prompt și conștiincios

Cuj. Str. N. Iorga 2

Fabrica de articole argintate

„Tăcâmuri“
sua mutat în Str. N. Iorga II-a.

NOVOTNY

TIMIȘOARA

Societatea de mâine

Revistă săptămânală pentru probleme sociale și economice

Societatea de mâine dă lămurirea teoretică a problemelor sociale, economice și culturale. Întreprinde cele mai vaste anchete publiciste în domeniile: agrar, economic, biopolitic și cultural. Est: organul democrației radicale susținând cauzele celor necăjiți. — Publică cele mai controlate informații, căci fără cunoașterea exactă a realităților nu se poate consolida nimic. Are colaborarea celor mai talentați scriitori și ziariști.

Timp de patru ani Societatea de Mâine a reușit să câștige cele mai întinse simpatii în lumea cititorilor serioși din toată țara!

Societatea de mâine este agentul cel mai energic și vioi al idealurilor de progres social. Este tribuna înaltă de dreptate și libertate a ideilor.

Citiți și abonați cu toții „Societatea de mâine“!

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: CLUJ, P/LATUL DE ÎN. ȘI COM. Abonament anual: instituții: 1000— Lei. — Profesioni libere 600— Lei. Funcționarii: 500— Lei.

Intelectuali! Industriași! Comercianți! Muncitori! abonați cu toții și citiți regulat cea mai mare publicitate economică a României Litregle!

Ca mărci cele mai bune de bere sunt recu-

bere albă mult apreciată „URSUS“ berea neagră specială „HERCULES“ a fabricii de bere „CZELL“ din

Se găsește pretutind

Tiparul Tipografiei „DACIA“ Cluj, Cr